

De dalt a baix

VALENCIÀ

NIVELL

C1

Amb recursos sonors i solucions descarregables

ADEQUAT A LES NOVES PROVES DE LA JQCV
BASAT EN EL MARC EUROPEU COMÚ DE REFERÈNCIA

Incorpora els últims canvis de la normativa lingüística

bromera.txt

Unitat 1

1. El text pot ser escoltat més d'una vegada a fi de copsar-ne el sentit i recordar-ne alguns detalls.
2. Resposta oberta. Cal comentar quins són els millors anys de la vida segons l'autor i explicar-ne els motius.
3. Entre els 5 i els 7 anys perquè comencen a ser autònoms i s'han adaptat a l'escola però encara no tenen cap responsabilitat. Arribar a P-3 suposa per als nadons adaptar-se a les aules i als horaris de l'escola. Els deures arriben a tercer de Primària, quan l'alumnat té 8 anys.
4. Resposta oberta. Cal pressuposar que hauríem donat les mateixes respostes perquè el monòleg parla de coses que ens passen a tots, de tòpics ben arrelats.
5. Entretindre i divertir, retratar algun aspecte de la vida quotidiana i defensar una tesi.
6. 1a persona: nostra, em feu, m'atreveixo, diré, m'apareix, em concedeix, demanaré, em deixi. / 2a persona: podries, t'han anat, ets, pots, t'has, superis. / Lèxic valoratiu: costa, encara més, tampoc és del tot, per sort, traïdora, mitifica, suportable, m'atreveixo, desconcertats, pressió, mai més, comencen a controlar, privilegis, divertit, de sobte, a sobre, placidesa mental, benestar emocional, gairebé paradisiac, saben gaudir, esforç, claríssim, millors, sempre, un oasi, complicats, en el sentit literal, impossible, feliç, superis, felicitat, gratuïta, reclama, pagament, ni que sigui. / Quantitatiu: més. / Perífrasis d'obligació: t'has d'emportar. / Condicional: podries saber-ho. / Hipèrboles: la memòria és traïdora, mitifica alguns períodes i n'oblida d'altres, viuen desconcertats, no en farà mai més, van veient morir els privilegis, tot és divertit, tot és joc, placidesa mental, benestar emocional, paradisiac, la felicitat és gratuïta, reclama un pagament en espècies.
7. Objectivable, ser feliç, desconcertats, pressió, controlar, conscient, placidesa mental, benestar emocional, autònoms, independents, gaudir, responsabilitats, superis.
8. Resposta oberta. Caldrà seguir les indicacions del quadre teòric.
9. Portar/dur, acostumar-se/habituat-se, llum/claror, molestar/destorbar.
10. M'atrevisc, becada, xiquet, menuts, xicalla, siga, ací, superes, siga, deixi.
11. Diferències morfològiques: m'atreveixo-m'atrevisc, sigui-siga, aquí-ací, superis-superes, sigui-siga, deixi-deixi. Diferències lèxiques: migdiada-becada, nen-xiquet, petits-menuts, canalla-xicalla.
12. **a)** roig, **b)** calcetins, **c)** nora, **d)** alçar, **e)** spill, **f)** xic, **g)** iaio.
13. **a)** Valencià: espere, isca; **b)** Català oriental: trobo, sortiré, toqui; **c)** Valencià: tomaca, dacs; **d)** Català oriental: tomàquets, blat de moro.
14. Cunyada, sogre, cosina, gendre, cosí prim, oncle/tio.
15. Cunyat, sogra, cosí, nora, cosina prima, tia.
16. Resposta oberta. Les relacions que s'establisquen han de ser versemblants, tenint en compte l'edat de les persones de la foto.
17. Resposta oberta. Es busca que hi haja diversitat d'opinions per tal de reduir al màxim els estereotips.
18. **a)** Les persones solem tindre semblances (físiques o de caràcter) amb els nostres progenitors. **b)** Les mares solen mostrar un amor incondicional envers els fills. **c)** Segons el refrany, les sogres i les nores no acostumen a tindre una bona relació, de manera que allò que alegra a una, disgusta a l'altra. **d)** Les germanes i els germans poden ser molt diferents entre si. Respecte a la valoració dels refranys, cada persona pot tindre una opinió diferent, per descomptat.
19. Cel, mel, novel·la, passarel·la, hivern, terra, guerra, etern; geni, silenci, referèndum, europeu, jueu, superflu; etèria, ponència, estètica, poètica, equivalència, histèria; recta, directe, concepte, recepta; divendres, gendre, tendra. / Bloc, bajoca, carxofa, roig, boja, fillol, pallola, resolt, tort, forta, borinot, brossa, rebost, resposta, desimbolta, pilota; anou, consorci, negoci, mòdul, fòrum, comboi; hipòtesi, mòmia, clòtxina, glòria.
20. Dènia, perquè, arròs, sépia; espòs, recórrer, cérvol, tómbola.
21. reconèixer, Agnès, convèncer, interès, anglés, irlandés, après, paréixer.
22. Gentilicis: francés, eslové, txetxé, portugués, aragonés. Participis: après, entés, représ, atés, sorprés. Infinitius: convèncer, meréixer, véncer, paréixer, conèixer. Present: sorprén, reprén, aprén. Imperfet: déiem, féiem, véiem, déieu, féieu. Altres: marqués, café, estrés, bebé, etilé.
23. Feia, feies, feia, **féiem, féieu**, feien; deia, deies, deia, **déiem, déieu**, deien; creia, creies, creia, **créiem, créieu**, creien; veia, veies, veia, **véiem, véieu**, veien.
24. Des del segle XIII. / També en la resta de parlars occidentals. / Perquè permet distingir el gènere de la paraula. / L'AVL les accepta en qualsevol registre, mentre que l'IEC només les considera vàlides en el nivell oral. / Resposta oberta: s'ha d'obrir un debat sobre l'excés de zel d'alguns professionals de la llengua. El professorat ha d'estar actualitzat i no bandejar formes que estan justificades històricament, que tenen un rendiment dins del sistema lingüístic i que estan acceptades per l'AVL.
25. Resposta oberta.
26. error (M), blancor (F), olor (F), calor (F), esplendor (F), terror (M), sopor (M), amor (M), resplendor (F), suor (F), remor (F), amargor (F).
27. **a)** El deute acumulat per Govern suposa un gran desavantatge per a atraure inversions. **b)** El davant del Madrid,

tota una icona de l'equip, serà investigat per no haver declarat els seus comptes a Suïssa. c) La presència de bacteris

s'ha confirmat en diversos lots d'espínacs i llegums en conserva.

28.

Valencià	Gènere	Castellà	Gènere	Valencià	Gènere	Castellà	Gènere
dot	M	dote	F	senyal	M	señal	F
dent	F	diente	M	cataplasma	M	cataplasma	F
alicates	F	alicates	M	síndrome	F	síndrome	M
disfressa	F	disfraz	M	anàlisi	F	análisis	M
corrent	M	corriente	F	estratagema	M	estratagema	F

29. ...moltes anàlisis sintàctiques; ...el senyal; El corrent era tan fort...; Quina mala olor! No la notes?; ...la calor...

30. una ordre, les claus, el salut, el llum, molta pudor, de la canal, al terra.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 2

- Lectura i audició del fragment. Com que és un text complex, es pot escoltar més d'una vegada.
- Resposta oberta.
- El marqués, que juga amb la por de Gabriel contínuament. / Perquè el marqués li ha subministrat un verí a través del vi. / Representar una obra davant d'ell amb la màxima credibilitat possible.
- Literari. / Resposta oberta, però es pot parlar de l'entrevista (àmbit periodístic), de la conversa (àmbit quotidià), de l'interrogatori (àmbit judicial), del debat i la tertúlia (àmbit periodístic o acadèmic), etc.
- Text en estil directe: va en redona al costat del nom del personatge (exemple obert). Descripcions de la decoració: van en cursiva entre parèntesis (no hi ha cap acotació específica, però mitjançant les acotacions d'acció podem comprovar que hi ha un seient, un escenari i una bateria). Indicacions: també van en cursiva i entre parèntesis (totes les acotacions del text indiquen accions i estats d'ànim). Llenguatge oral: punts suspensius, signes d'exclamació... (exemple obert).
- Acotacions:
Marqués: impacientant-se, enèrgic, amb dignitat, triomfant, sense retrocedir, autoritari, amb energia, tranquil·lament, impassible, com si estigués parlant d'una transacció comercial sense importància. / Gabriel: amb una certa por, comprènent-ho de sobte, espantat i sense forces, enfollit de pànic, cridant, dificultosament dempeus, amb veu rauca, completament descontrolat, amenaçador, la seua voluntat s'ensorra, i es deixa caure a terra, vençut, plorant, presa d'un atac d'histerisme, contenint les llàgrimes, assenteix humilment.
Parlaments:

Marqués: un assassí, un boig i un monstre segons Gabriel, un científic segons ell mateix, no pot suportar la mentida. / Gabriel: com un estudiant de primer curs, té una por autèntica segons el Marqués, no vol morir, ha enganyat el Marqués.

- Lectura dramatitzada seguint les pautes donades.
- impacientment; intranquil·litat/nerviosisme; victòria; defallit/apagat/derrotat.
- Una xica atrevida, un públic impressionable, una mestra reflexiva, uns pares indulgents, uns clients afables, un professor arrogant, una actitud insensata, uns homes maliciosos.
- Maleducat, imprudent, il·legal, indigne, intolerant, immadur, maldestre, inhàbil. Les oracions són resposta oberta.
- hiper-sensible (extremadament), infra-valorat (menys), ultra-modern (molt), in-subornable (no), i-lletrat (no), desagradit (no).
- odiós -osa; entusiasmat -ada, entusiàstic -a; rabiós -osa, rabiüt -üda; gustós -osa; avorrit -ida; emocionat -ada, emocionant.
- Angoixar, asserenar, pertorbar, atabalar, espaordir, detestar, desitjar, significar.
- Estar en un altre món (distreta), estar de mala llet (enutjada), estar com el gat i el gos (enemistada), ser una somnàmbula (visionària), anar de bòlit (estressada), ser un pardal (ignorant).
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- retrograd, lúdic, esternut, adob, ventríloc, paret, quietud, naufrag, marrec, pedagog, verd, xarop, àrab, entomòleg, ignífug, requisit, solitud, uròleg, càstig, epíleg.
- Sordes davant de pausa: pròleg, cup, xàfec, líquid, verb, salut; davant de paraula començada per vocal: verd oliva,

- mag astut, tub acústic; davant de paraula començada per consonant sorda: enòleg premiat, rumb corregit, actitud trista. / Sonores davant d'una consonant sonora: càrrec vitalici, equip guanyador, diftong decreixent, tomb decidit, calçat diferent, nítid murmuri.
19. Audició de comprovació.
20. Cal sonoritzar les esses quan la paraula següent comence per vocal o consonant sonora. I en el cas de les oclusives, cal seguir les indicacions de l'activitat 18.
21. **a)** subscripció, **b)** símptomes, **c)** adscriure, **d)** pneumàtics, **e)** psiquiatre.
22. submergir, tarannà, motle, immens, espatla, ratlla, intel·ligent, addicció, rotllo, Susanna, col·lecció, novel·la, submissió, guatla, trienni, ametler, connectar, bitllet, tanmateix, cotna, submarí, vetlar, immadur, addenda, submetàl·lic, additiu, capmàs, repel·lir, annexió, súmmum.
23. **a)** pots, barranc (sonorització pel context fonètic); **b)** fred (ensordiment); **c)** audaç (sonorització); **d)** quietud (ensordiment); **e)** imam (confusió de nasals); **f)** xefs (sonorització); **g)** arqueòleg (ensordiment), **h)** club (ensordiment).
24. Urnes, flautes; branques, places, monges, llengües, formigues, platges, pasqües; camins, cançons, huracans; cartutxos, discos-discs, gustos-gusts, textos-texts, feixos, estotjos-estotjos, braços, sufixos; gasos, besos, recursos, avisos, interessos, pastissos, cabassos, terrossos.
25. Aquelles façs, les nostres falçs, aquests índexs, alguns linxs, les hèlixs, uns vèrtexs, aqueixos còdexs, els apèndixs.
26. **a)** uns xampús naturals; **b)** les maleïdes càries; **c)** els perquès; **d)** els focus; **e)** Els propers dijous; **f)** aquells atles; **g)** uns síis.
27. **a)** La frase està ben construïda. El que és incorrecte és que algú diga *bons dies* en lloc de *bon dia*. **b)** guardabosc. **c)** eixugaparabrisa. **d)** gratacel. **e)** parafang. **f)** llevaneu. **g)** rentavaixella.
28. Resposta oberta.
29. Resposta oberta.
30. mut, muts, muda, mudes (t/d); ros, rossos, rossa, rosses (s/ss); nul, nuls, nul·la, nul·les (l/l·l); boig, bojós, boja, boges (ig/j/g); lleig, lletjos, lletja, lletges (ig/tj/tg); nociu, nocius, nociva, nocives (u/v); oportú, oportuns, oportuna, oportuns (Ø/n).
31. nadiu, nu, ple, redó, elitista/elitiste, ateu, divina.
32. **a)** amena; **b)** tedioses; **c)** crus, fins; **d)** insulsa; **e)** valenciana, sucoses; **f)** escassos.
33. Resposta oberta.
34. Resposta oberta. Tancat: terreny envoltat de tanques (nom), no obert (adjectiu). Anglès: habitant d'Anglaterra (nom), procedent d'Anglaterra (adjectiu). Turquesa: mineral (nom), de color entre blau i verd (adjectiu). Sinistre: accident (nom), tètric (adjectiu).

Unitat 3

1. Lectura atenta.
2. Resposta oberta. És una crida, pregó o edicte que emet una autoritat a la ciutadania. Normalment els trobem en ajuntaments, però també els poden emetre altres organismes, com alguna regidoria. La finalitat és informativa i els destinataris són els ciutadans. Són textos útils per a la seua finalitat, però tenint en compte que cada dia hi ha més mobilitat laboral i que les persones solem informar-nos a través de la xarxa, seria més útil que es difongueren per mitjans telemàtics. Es podrien crear llistes d'enviament massiu a partir del padró municipal, però en qualsevol cas, s'hauria de difondre la informació per altres mitjans, ja que la informació d'un ban no solament és útil per als residents, sinó també per als visitants.
3. Informar sobre esdeveniments futurs, imposar unes ordres a la població.
4. Resposta oberta. Es tracta d'una notícia emesa per Empordà Televisió en què s'informa els telespectadors del ban que ha fet públic l'alcalde de Castelló d'Empúries sobre el XXIV Festival Terra de Trobadors que se celebra a la localitat. El ban pretén animar el veïnat a participar en els actes programats i demana la participació ciutadana amb la decoració dels balcons amb domassos de l'època per a donar més ambient i realisme a la festa. També anima la gent a vestir-se amb roba de l'època medieval. A més, dona indicacions importants per als negocis sobre horaris de càrrega i descàrrega o l'emplaçament temporal dels comerços els dies de festa, i informa de les restriccions d'accés al centre històric.
5. Resposta oberta. Ban 1. Diferències: és un text escrit per a ser llegit publicat al web de l'Ajuntament de València. L'estructura del ban està clarament diferenciada. El llenguatge emprat és formal i totalment objectiu. Hi consta l'escut de l'ajuntament, la signatura de l'alcalde i la data d'emissió.
- Ban 2. Diferències: es tracta d'un fragment d'una notícia emesa per Empordà Televisió en què les imatges d'anys anteriors acompanyen la notícia. Aquesta informa del contingut del ban emés per l'alcalde, tot i que no és una lectura explícita del ban.
- Similituds: El ban invita el veïnat a participar en les festes que tindran lloc els pròxims dies. Informa de les alteracions en els espais de domini públic pel que fa a circulació i aparcaments i fa constar els dies i els horaris que es veuran alterats per les festes.
6. Avís.

7. Resposta oberta.
8. F, V, F, V, F, F.
9. Resposta parcialment oberta. Xalar, menjar, nodrir-se; cagabandúrries, covard, pusil·lànim; parir, donar a llum, infantil; dinyar-la, morir, traspasar; bufat, borratxo, ebri; cagar, anar al bany, defecar.
10. Resposta oberta.
11. Resposta oberta. Segons el tipus d'alumnat, la freqüència de canvi de registre serà menor o major. Cada registre té unes complicacions pròpies; de la mateixa manera que per a una persona no escolaritzada el registre estàndard pot resultar difícil, per a una persona que domina l'estàndard pot ser incompreensible un registre culte científic o literari; així mateix, el registre col·loquial pot resultar difícil per a un aprenent que només tinga contacte amb l'estàndard. Pel que fa als programes, en una tertúlia, encara que tinga trets col·loquials o cultes, segons els participats, s'hauria de tendir a l'estàndard. L'informatiu, en canvi, s'hauria de limitar a l'estàndard. Les sèries també haurien d'acostar-se a l'estàndard, però mirant de no perdre versemblança quan la ficció ho requereix. Els programes infantils també han de fer ús del registre estàndard, però amb concessions al registre col·loquial propi de l'àmbit familiar, amb què estan avesats.
12. **1)** Prec. **2)** Quitança. **3)** Esgotar. **4)** Finestreta. **5)** Segell. **6)** Comiat. **7)** Vistiplau. **8)** Atorgar. **9)** Ordenança. **10)** Paperassa.
13. Resposta oberta. Sindicatura de Greuges: organisme encarregat de defensar els drets i les llibertats dels ciutadans. Carta de serveis: document que descriu els serveis que ofereix una entitat pública o privada. Padró municipal: llista dels habitants d'un municipi. Registre d'entrada: registre que deixa constància de l'entrada d'un document en l'administració pública. Ordenança municipal: reglament o conjunt de normes d'un municipi. Oficina del consumidor: lloc on el consumidor pot adreçar-se per a posar una queixa relacionada amb l'adquisició d'un producte o servei. Perfil del contractant: mitjà de difusió de l'activitat contractual d'un ajuntament, en què es difonen les licitacions municipals dels contractes que es tramiten a través dels diversos procediments establits. Procés participatiu: votació ciutadana en què s'opina sobre un tema d'interès per al municipi. Servei d'atenció a persones immigrants: ens encarregat de facilitar la integració dels nousvinguts. Portal de transparència: pàgina web que informa la ciutadania sobre la gestió dels recursos públics. Servei d'atenció a la ciutadania: lloc on pot adreçar-se la ciutadania per a informar-se o queixar-se. Jutgessa de pau: jutgessa no professional dels municipis sense jutge de primera instància, que intervé en assumptes civils de poca entitat. Reglament de participació ciutadana: reglament que pretén fomentar la participació democràtica de tots els ciutadans i les ciutadanes en la política i en la gestió d'una ciutat. Serveis socials: regidoria encarregada del benestar social, que vetlla especialment per aquelles persones que estan en risc d'exclusió social. Associacions de veïns: agrupacions de veïns i veïnes d'un barri o municipi que fomenten la relació de veïnatge i defenen els seus interessos davant de l'administració pública.
14. Vespa, genoll, fugit, moto. Vigila, ràdio, quaranta.
15. **a)** menjar (palatalització de la *e*), oberta (diftongació de la *o*); **b)** premi (addició de *t*), quaranta (monoftongació de *au*); **c)** cantaves (supressió de *v*); **d)** lògic (canvi de *l* per *ll*), mardur (supressió de *d*); **e)** jugant (supressió de *g*), injeccions (canvi de *j* per *i*).
16. Jupetí, ofegar-se, premi, projector, compra, tu escoltaves, quantitat, literari.
17. senyor/a, vore/veure, obert, gremi, tretze, agulles, van/varen, deixar, gent, tindre, compte, onze, jurat, prompte.
18. Deixa-les en terra.
19. **a)** fruita de la temporada, a l'estiu; **b)** del Pakistan,* en 2004/ el 2004/l'any 2004; **c)** la Llosa de Ranes, dilluns; **d)** als/dels Estats Units, en l'oblit; **e)** Montpeller, França.
- *Errada el l'edició del 2017. On posa *Paquistán* hauria de posar *Pakistan*.
20. Del Canadà, a escola, al migdia, l'estona, a classe; de l'Alcora, dijous, a la vesprada, la ràdio, l'organització.
21. **a)** a la seua; **b)** d'allò més, molt, de valent; **c)** almenys, com a mínim, pel cap baix; **d)** tots els possibles, tot el que es puga.
22. El que han dit, sobre l'escalfament, de dijous passat, de la Pobla del Duc, a la disposició de, El que no s'ha dit, com de nociva és, afecta la població, els mesos d'estiu, durant la resta de mesos, entre Nadal i Pasqua, del Camerun, el que és necessari, la mundial, donat cas que, d'allò més extremes.
23. **a)** amb la mà; **b)** dels errors; **c)** de la cadira; **d)** És correcta; **e)** És correcta; **f)** A falta del context, es pot considerar vàlida, si *seua* fa referència a una persona.
- Banc de proves.** Resposta oberta.

Repàs 1-2-3

1. F, F (encara que tinga el Proficiency), F, V, F.
2. c) A Carles, b) De Guatemala, a) A l'hospital, b) Llegir i veure pel·lícules.

3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta.

Unitat 4

1. La segona casa. Hi ha una nevera amb cervesa d'importació, tònica...; un estenedor plegable d'alumini; una taula amb revistes de moda; un televisor, un equip de música i un reproductor de DVD; un finestral que ocupa tot un pany de paret; boscos d'antenes en el paisatge. / La primera deu estar en un poble, perquè és un primer pis, però en un entorn no molt urbanitzat, ja que s'hi veu l'arrancada d'una parra. La segona, en canvi, està a la ciutat. Ho sabem perquè es diu explícitament que està situada al barri del Raval (Barcelona), i s'hi veu tant Montjuïc com el port. / Resposta oberta, però en la descripció de la primera casa s'inclou
- 2.

una escala curta; un rebedor no molt gran; una habitació per als trastos a la dreta del rebedor; una cuina a l'esquerra del rebedor; a la cuina, una galeria; continuant recte pel rebedor, un menjador bastant ampli; davant, l'habitació de la tia Milagros. En la segona casa, a una banda del passadís, una finestra que dona a un celobert; a continuació, un lavabo; a la banda contrària, un altre lavabo, aquest, complet; al costat, la cuina; després hi ha una habitació petita; al final del passadís, una sala d'estar espaiosa; la sala d'estar té un ampli finestral; també hi ha una habitació principal, però no s'especifica on.

	Text 1	Text 2
Adjectius	breu, gran, corcada, leprosa, plena de bonys, tanca, ample, blavosa-grisa, espectacular, boscosa, espessa, encantadora, extasiat, fascinat, modesta, casolana, ordenada	rosa, verda, rentats, recollits, mig plena, blanc, petita, plegable, espaiosa, baixa, inferior, adossat, espectacular, multiformes, discordants, principal, blaus, foscos, impol·luts, amarg
Locucions i preposicions locatives	dintre, a mà dreta, a mà esquerra, al darrere, més endavant, per, d'allí... a, davant, a l'altra banda, a través de, dalt de Altres recursos: que donava a, tornant a, si entraves a, encarada a	a una banda de, a continuació, a la banda contrària, al costat, al costat de, sobre, al final de, en, d'una punta a l'altra, a través de, a la dreta, al fons de, a, entre Altres recursos: passada la porta, que dona a, continua l'expedició, repenjat a, clavats a, coronats per
Lèxic de la casa (elements mobles i immobles)	casa, escala, pis, porta, anella, rebedor, habitació, cuina, fogueret, mostrador, foguer, pica, finestró, galeria, menjador, finestra, parra, còmoda, plat de metall	porta, passadís, finestra, celobert, lavabo, rajola, vàter, rentamans, banyera, bidet, cuina, plats, gots, aigüera, nevera, habitació, armari, llit, estenedor, sala d'estar, sofàs, taula, prestatge, cadires, moble, paret, televisor, reproductor de DVD, equip de música, altaveus, finestral, cortines, llençols

3. Resposta oberta. Pel que fa als temps verbals, el text de Vicent Andrés Estellés usa el passat perquè evoca el record de la casa. En canvi, el text de Joan Jordi Miralles fa servir el present perquè la visita de la casa, que dona lloc a la descripció d'aquesta, és una acció de la ficció narrativa.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta. Cal fer servir els recursos vistos en els textos anteriors: adjectivació abundant; preposicions, adverbis i locucions de lloc; lèxic específic, etc.
6. Resposta oberta.
7. Rebedor (rebre): nom; menjador (menjar): nom; encantadora (encantar): adjectiu; passadís (passar): nom; banyera (banyar): nom; aigüera (aigua):* nom; nevera (neu): nom; estenedor (estendre): nom; reproductor (reproduir): nom.
*Errada en l'edició de 2017. No totes les paraules deriven de verbs.
8. Dormitoris, menjador, aparcament, traster, ascensor, soterrani, instal·lació, llavador/llavaner, estenedor, banyador.
9. Llanterner, pintor, electricista, fuster.
10. **a)** climatitzar-la; **b)** enrajolar; **c)** pavimentar; **d)** emblanquinar; **e)** apuntalar; **f)** dissenyar; **g)** condicionar; **h)** sovintejar. Sobra la paraula *illa*.
11. Rentadora, ventilador, torradora, ordinador, despertador, aspiradora/aspirador.
12. Resposta oberta. L'ús d'alguns d'aquests productes depèn dels hàbits de cada casa. Possiblement s'han deixat de gas-tar la sorra i el sabó en pols, el blauet o blavet, el netol, els picamatalassos i la cendra.
13. Resposta oberta.
14. Resposta oberta.
15. afaitava, assassí, sergent, avaria, sanefa, rajoles, rancor, se-guret, llest, dinosaure, revenja, governamental.
16. arravatar, picaporta, hostaleria, disfressar, espàrrec, mar-tell, bisbe, rostre, ambigüitat, campió, ciment, capítol, ava-luar, eruga, nucli, desmuntar, escull, focus, globus, turment, sospir, rossinyol, rètol, triomf, tinent, declivi, dinosaure,

ràfega, emparar,* esternudar, monestir, vernís, calorós, ri-gorós, tombar, torró.

*Errada en l'edició del 2017. En castellà és *amparar*.

- 17. Resposta oberta.
- 18. Jusep, cusir, llançol, asgarrat, hu encomanava, Juana, ante-
nia, coneiximent.
- 19. Aspenta, ambrutat, antelat, axugat (estàndard); llanço-
let, llaganya, tarrossos, sanceres (estàndard); naiximent,
coneiximent, renaiximent (estàndard); recubert, cullir (ac-
ceptable en l'àmbit corresponent); jolliol, fogida, pacència,
vesita, minjar, sinyora, giner, avespa, premit, expressió (no
recomanable); portó, serré, memòriq (acceptable en l'àm-
bit corresponent); beneficència (estàndard); sixanta, qui-
xal (estàndard).
- 20. Compra'n (d'arròs), en compraré dos (de paquets), ni par-
lar-ne (de comprar bròquil).
- 21. **a)** Si vas a comprar melons, porta-me'n un parell. **b)** Abans
de signar el contracte de lloguer, comproveu-ne les con-
dicions. **c)** Quan arriba la temporada de les maduixes, en
mengem cada dia. **d)** L'article va ser tan polèmic, que el re-
gidor de festes que n'era l'autor va haver de disculpar-se.
e) Necessitarem més diners per a la reforma, n'haurem de
demanar al banc.

- 22. Resposta oberta.
- 23. Resposta oberta.
- 24. Aquesta qüestió és polèmica. La *Gramàtica normativa va-
lenciana* de l'AVL indica que és habitual usar *se* davant de
verbs que comencen per [s], però no diu que aquest ús siga
obligatori. Altres manuals que ho prescriuen obertament,
haurien d'explicar per què no fem la mateixa inversió en el
pronomen *em* seguit de verb començat per [m] o en el pro-
nom *et* seguit de verb començat per [t].
- 25. **a)** Ja se n'ha menjat un plat i en vol més. **b)** A l'hora que ha-
viem quedat, no hi havia ningú. **c)** De pa, no en vaig com-
prar, perquè no en quedava al forn. **d)** Si hi estàs interes-
sat, envia(-hi) un missatge. **e)** Barcelona fou escollida per
a celebrar(-hi) els Jocs Olímpics de 1992. **f)** Les aplicacions
de mòbil estan en auge i n'apareixen de noves constant-
ment.
- 26. **a)** Quan me'n vaig anar d'Erasmus, vaig compartir pis amb
tres holandesos. **b)** Sense les ulleres no m'hi veig. **c)** És cor-
recta. **d)** La xiqueta se'n va eixir de classe i va córrer cap al
pati. **e)** A la casa hi havia tres habitacions.
- 27. **1)** pis, **2)** planta, **3)** es feia, **4)** tan, **5)** calia, **6)** planta, **7)** xime-
nera/xemeneia, **8)** seia, **9)** ca, **10)** absència, **11)** des de, **12)**
conegut, **13)** mai, **14)** felicitat, **15)** que.

Unitat 5

- 1. **a)** El desnivell, **i b)** El nombre de carrils; **b)** Fins a Claramunt;
a) L'accés nord; **a)** La carretera C-41; **b)** Que travessa el tú-
nel.
- 2. **a)** Bona vesprada; **b)** Bona tarda; **c)** treball; **d)** explique;
e) Cal prendre; **f)** vos haureu de desviar; **g)** sortirem; **h)** Si
viatgeu; **i)** s'ha de tindre; **j)** caldrà que gireu.
- 6.
- 3. Verbs en imperatiu: agafeu, preneu, travesseu... Expressi-
ons de lloc: en direcció a, just a l'eixida de, en arribar a, fins
a arribar a, a l'esquerra, sense deixar la carretera, recte...
- 4. Resposta oberta.
- 5. Resposta oberta. Mirem de localitzar punts en què l'itine-
rari no siga lineal.

Nom + nom	Nom + adjectiu	Adjectiu + nom	Adjectiu + adjectiu	Adjectiu + verb
nord-oest, ciutat dormitori, auto- pista, vagó restaurant, aigua-sal	pèl-roig	altaveu, blau cel, mal humor	nouvingut	primfilar
Verb + nom	Nom + verb	Nom + prep. + nom	Verb + prep. + verb	Adverbi + verb
torcamans, para-sol, portaavions	—	tauleta de nit	—	menysprear
Adverbi + nom	Quantitatiu + nom	Nom + conj. + nom	Verb + conj. + verb	
—	pocavergonya	alliolí, floricol, capicua, punt i coma	vaivé, vistiplau	

- 7. Resposta parcialment oberta: napicol, ferrocarril, màquina
d'escriure, malhumor, camió cisterna, pit-roig, parallamps,
clau anglesa, cobrellit.
- 8. **1)** mòbil, **2)** GPS, **3)** brúixola, **4)** tridimensional, **5)** satèl·lit,
6) zenit, **7)** equinoccis, **8)** quadrants, **9)** ras.
- 9. Monosíl·labes: neu, maig. Bisíl·labes: arbre, cabàs, aigua,
tassa, plàtan. Trisíl·labes: paraula, aquàtic, vorera, almoina,
telèfon, circular, marítim, cascada, motxilla, rentaplats, fae-
na, gràcia, propina. Més de tres síl·labes: gerència, gestuali-
tat, invisible, ordinador, il·lustració, paciència, personalitat.

- 10.** ai-güe-ra, bres-qui-lla, con-ve-ni-èn-ci-a, grà-ci-a, his-to-ri-a-dor, con-tí-nu-es, jo-ie-ri-a, e-qui-va-lèn-ci-a, va-ri-e-tat, trans-cen-dèn-ci-a, lin-güis-ta, ai-xe-ta, per-se-ve-ran-ça, au-to-no-mi-a, jus-tí-ci-a, bi-o-gra-fi-a, per-pè-tu-a, in-di-ca-ci-ons, ex-cep-ci-o-nal, tra-di-ci-o-nal, qua-der-net, fre-qüent.
- 11.** Diftong: aigüera, lingüista, aixeta, autonomia, quadernet, fre-qüent. Hiat: conveniència, gràcia, historiador, contínues, joieria, equivalència, varietat, transcendència, autonomia, justícia, biografia, perpètua, indicacions, excepcional, tradicional.
- 12.** Brus-sel-les, gai-re-bé, con-du-ït, Cro-à-ci-a, re-co-llir, ar-ri-ba-va, vi-at-ge, tra-jec-te, qui-lò-me-tres, se-nyals, can-vi-ar, pot-ser, dis-tre-ta, fla-menc, as-se-gu-ra, er-ror, trànsit, re-co-llir, con-nec-tar, vaig.
- 13.** Cuina's-en. L'hi condueixen. Vam parlar-los-en. Gaudeix-n'hi. Li n'ha regalat. La hi havia duta. Selecciona's-hi. N'hi va.
- 14.** Comprova-la-hi, compra'ls-en, els n'ha portat, parteix-los-en, sembla-n'hi, inscriu-nos-hi, els ho va gestionar, se t'ha via cremat, soluciona-li-ho.
- 15.** **a)** Resposta oberta. **b)** Gireu-hi pel carrer del mig. **c)** Agafeu-la-hi. **d)** Preneu-l'hi. **e)** Resposta oberta. **f)** Cal seguir-la-hi. **g)** Resposta oberta. **h)** Resposta oberta.
- 16.** Resposta oberta.
- 17.** Resposta parcialment oberta. **a)** Sí, les he tastades. **b)** No, no li les he comprades. **c)** No, no l'he agafada. **d)** No, encara no les havia vistes. **e)** Sí, crec que les haurem visitades. **f)** Sí, les he deixades a Maria. **g)** Sí, sí que les hem eliminades de l'es-cena del crim. **h)** Sí, les he seguides. **i)** L'han portada de matí.
- 18.** **a)** En registres informals. **b)** En registres informals. **c)** S'ad-met. **d)** En registres informals. **e)** En registres informals. **f)** s'admet.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 6

- 1.** Audició atenta.
- 2.** Resposta oberta.
- 3.** És un text conversacional de l'àmbit professional, que con-té també elements del text descriptiu, ja que la candidata ha de mostrar davant de l'entrevistador les seues qualitats per al lloc de treball a què opta.
- 4.** Resposta oberta.
- 5.** 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-b, 6-c, 7-a (preferiblement), 8-c, 9-a, 10-a.
- 6.** Resposta oberta.
- 7.** Resposta oberta.
- 8.** Resposta oberta.
- 9.** Resposta oberta.
- 10.** Resposta oberta.
- 11.** Geogràfica, temporal o històrica, funcional, social.
- 12.** Sexe (entre els parlants d'un mateix sexe es poden generar codis propis, per exemple, el llenguatge masclista), classe social (l'estatus social pot determinar la manera de par-lar), nivell cultural (el grau o el tipus d'estudis i de formació influeix d'una manera determinant en el sociolecte), grup social (la pertinença a un determinat grup afavoreix l'ús del seu codi lingüístic). També poden influir la procedència geogràfica (els argots poden variar en funció de la proce-dència geogràfica) o l'època (els sociolectes també canvien al llarg dels anys, apareixen conceptes nous, alguns termes passen de moda...).
- 13.** Resposta oberta. **a)** No deus ser tu la persona que ens ha volgut atribuir la mort del Xavo? **b)** Per aquella acusació tan grau em tancaren tres anys a la presó. **c)** La policia ha detingut dos traficants que venien haixix. **d)** La professora d'anglès m'agrada, però la de filosofia em cau malament. **e)** Aquells lladres robaren un cotxe car i organitzaren una gran festa. **f)** Els meus companys aprovaren l'examen copiant.
- 14.** hipèrbole-exageració, úvula-campaneta, amigdalitis - mal de gola, dermis i epidermis - pell, mnemotècnic-memorís-tic, aeròdrom-aeroport, intestí-budell.
- 15.** Resposta parcialment oberta. Mobilitat: capacitat per a desplaçar-se. Flexibilitat: capacitat per a adaptar-se a di-ferents horaris. Formació: conjunt de coneixements teò-rics útils per al lloc de treball. Polivalència: capacitat per a exercir tasques diferents. Conciliació: equilibri entre vida laboral i vida familiar. Acomiadament: extinció d'un con-tracte laboral per part de l'empresari o empresària. Perfil: conjunt de característiques que ha de reunir un candidat o candidata a un lloc de treball. Disponibilitat: accessibilitat immediata en cas de ser requerit per l'empresa.
- 16.** Contracte, prestació, retribució, aptitud, incapacitat, ins-pecció.
- 17.** Resposta oberta.
- 18.** Composició: formació de paraules per la fusió de dos o més mots. Composició sintagmàtica: formació de paraules per la fixació de dos o més mots. Derivació: formació de parau-les per l'addició de prefixos i/o sufixos. Truncació: reducció de paraules per la selecció d'algunes lletres.
- 19.** Resposta oberta. **a)** Qui no té ganes de treballar no està mai content amb cap faena. **b)** Les faenes pendents no dei-xen descansar. Com més prompte les fem, millor. **c)** L'ociosi-tat fa que les persones busquen ocupacions poc profitoses. **d)** El més difícil d'una faena és començar-la, per tant, una vegada començada, és més fàcil acabar-la. **e)** Si una faena

- no es fa en condicions, el resultat no serà bo. **f)** Les ganes de fer coses són les que ens ajuden a guanyar-nos un sou.
- 20. a)** Fa vacances tot el mes de juliol. **b)** La seua dona treballa a Alemanya. **c)** Elles són les alumnes que tenien tanta son. **d)** Sí que us vaig veure quan arribàreu de l'excursió. **e)** M'agrada molt el café, no sé si a vosté també. **f)** Que bé que hages vingut tan prompte. **g)** És més bo que el pa i ningú no li ho reconeix. **h)** De camí a ma casa el sol ens cremava la pell.
- 21.** Resposta oberta.
- 22.** –Dis-me què vols.
–Vull que no em digues res.
–Però, que no et sembla simpàtic?
–Sí, però és que estic fart d'embolics.
–Què et passa?
–No sé què em passa.
–Que no vols estar amb nosaltres?
–No, t'havia dit que no.
–i què pretens?
–Tu ja ho hauries de saber què pretenc.
–Que desagradable!
–Què, encara vols escoltar-te'n més?
- 23.** Resposta oberta.
- 24.** Terratrèmol, passamà, socioeconòmica, no-intervenció, historicopolític, francobritànic, despús-ahir, muntacàrregues, gratacel, pèl-roig, grecollatí, sud-africans, mà-llarg, escurabutxaques, cuafí.
- 25.** Contraplà: pla de dimensions iguals i simètricament oposat a l'anterior. Desús: falta d'ús d'alguna cosa. Galtaplé: que té les galtes plenes. Culgròs: que té el cul gros. Electrofré: fre elèctric. Contrapàs: ball popular.
- 26.** Fàcilment, tècnicament, còmodament, romànticament, perpètuament, clínicament.
- 27.** pírcing, escàner, vàter, futbol, eslògan, espraí, cuscús, pòquer, iglú, màrqueting, nyoqui, gimcana, clixé, càmping, orangutan, hámster.
- 28.** pogué, perquè, leucòcits, més (diacrític), mà (diacrític), preocupació, pèls (el segon; diacrític), agafà, pneumònia, única, inútilment, què (diacrític), Despús-demà, operació.
- 29. b)** La casa on estiuem, la vam llogar al mes de març. **c)** Una dona que era d'edat avançada intentava corregir els errors. **d)** Els companys, que estaven estupefactes, contemplaven tota l'escena. **e)** Els empresaris que treballen en la construcció han vist molt minvats els seus guanys.
- 30. b)** Hi havia molts joves a la cua per a comprar entrades, alguns dels quals esperaven des de la nit anterior. **c)** He arribat a la font d'on queia un rajolí d'aigua amb la bicicleta de muntanya. **d)** Escoltàrem en la ràdio noves cançons de Miquel Gil, a qui vam veure en un concert a Viviers. **e)** La manifestació d'estudiants, que tots comentaven, recorregué tota la ciutat. **f)** Sònia havia enviat una imatge al mòbil en què podíem contemplar l'abast de la tragèdia.
- 31. a)** que; **b)** qui/què/la qual; **c)** què/el qual; **d)** de la qual; **e)** on/en què/en la qual; **f)** la qual cosa/cosa que; **g)** on/la qual/què.
- 32. b)** Correcta. **c)** Correcta. **d)** ...que no aprovava. **e)** ...que separen. **f)** ...el govern del qual. **g)** ...davant del qual. **h)** ...que. **i)** ...a qui no llueix.
- 33.** Resposta oberta.
- 34. a)** Animal que vola, a la cassola. (Cal aprofitar les oportunitats.) **b)** A l'ase que no conegues no li toques les orelles. (Quan no hi ha prou confiança, és millor ser prudent.) **c)** Qui molt parla molt erra. (Com més coses es diuen, més probabilitats hi ha d'equivocar-se.) **d)** No et claves en camisa d'onze vares ni en camí que no va enlloc. (És millor no clavar-se en assumptes complicats.) **e)** Paraula que ha eixit de la boca no pot tornar arrere. (El que es diu no es pot esborrar, ja ha quedat dit, per tant, cal pensar molt bé el que es diu.) **f)** Qui tot ho cobeja tot ho perd. (Com més coses es tenen, més difícil és controlar-les.)
- 35. a)** Quines notes han tret en aquest grup de batxillerat! **b)** Que bé que parla en públic la nostra alcaldessa! **c)** Com és de proporcionada aquesta estàtua! **d)** Apagueu els mòbils ara mateix! **e)** Quanta varietat ofereix aquesta tenda! **f)** Quins llibres més reeixits aconseguim publicar! **g)** Xe, que bo!
- 36. a)** Quina bestiesa que ha dit el teu gendre! **b)** Correcta, però opcionalment es pot afegir un altre *que*: Que interessant que està resultant aquesta novel·la! **c)** Quin voltor més immens apareixia en aquella exhibició! **d)** Quins vaquers més estrets que t'has comprat! **e)** Correcta, però opcionalment es pot afegir un altre *que*: Que tendrament que ens tractava la nostra dida! **f)** Correcta. **g)** Quina ciutat tan encisadora és Nova York!
- 37.** Resposta oberta.
- Banc de proves.** Resposta oberta.

Repàs 4-5-6

1. Estada d'un any. Habitació gran i amb molta llum. A Rafa li sembla una quantitat adequada. L'habitació està ubicada en un edifici sense ascensor. Manel se n'alegra perquè estudien Veterinària.
2. Resposta oberta.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta.

Unitat 7

1. Lectura atenta.
2. Perquè porta blanquet o botifarra, ossos, costelles i magre, tot de porc. / Per a criatures i panxes avariades. / Una pebrera o pimentó. / Perquè no és una paraula valenciana, sinó castellana.
3. Resposta oberta. Incompatibilitat dietètica: algun impediment relacionat amb la dieta; en rodanxes: trossejades en forma de disc; gens ni mica: en quantitat zero; arròs de dilluns: arròs al fons fet amb les sobres del *putxero*; pitança: menjar; remei segur contra l'anèmia: aliment ric i nutritiu; cassola d'obra: cassola de fang.
4. Estris: cassola plana, forn, olla, cassola d'obra. Ingredients: blanquet, botifarra, ossos, costelles, magre, all, cigrons, aigua, brou, creïlla, tomaca, panses, pebre roig, carn, verdures, caldo, sobres del *putxero*, ous, pollastre, xoriço, fesols, bacallà, pota de vedella, os de pernil, tripes, ceba, bajoques (pimentons), sal, oli, julivert, anxoves. Verbs: trosseja, sofregeix, bullits, tallades, remullades, cou, abocar, rossejat, batuts, desossada, s'obri, es neteja, s'ompli, s'adoba, picades.
5. Resposta oberta. Poden comentar les expressions *panxes avariades*, *remei segur contra l'anèmia*, *en la intimitat dels sucres segregats pels carnals pimentons*.
6. *Fiqueu* està en present de subjuntiu (apareix marcat per error); *reserveu* i *sofregiu* estan en imperatiu. També hi ha en imperatiu aboqueu, remeneu, afegiu, seguiu, escampeu, deixeu. / Són connectors textuais que indiquen l'ordre dels passos que cal seguir. / Un quilo (exacta), quilo i mig (exacta), un quart de litre (exacta), 100 g (exacta), 150 g (exacta), una llesqueta (no exacta), una culleradeta (no exacta), mig litre (exacta), una fulla (no exacta), uns trossets (no exacta), deu minuts (exacta), 100 g (exacta), quatre (exacta), unes cullerades (no exacta).
7. Resposta oberta.
8. Resposta oberta.
9. aguacate → alvocat; patates braves → creïlles braves; berberetxos → escopinyes; rellenes d'anxoia → farcides d'anxoia; pescaïto → peixet fregit; albóndigues → mandonguilles; bacalao → abadejo o bacallà; bocadillos → entrepans; atún en olives → tonyina amb olives; ternera → vedella; pollo → pollastre (dues vegades); curry → curri; tortilla → truita; bacon → béicon/bacó; flan → flam; requesó en mel → brull/brullo/brossat amb mel; tarta de frambuesa → pastís de gerd / mora roja; Freses en nata → maduixes amb nata; sandía → meló d'alger, d'aigua o de moro.
10. pepino (cogombre), pescadilla (llucet), salmonetes (molllet), pues (doncs), solomillo (rellom), vi tinto (vi negre), postre (postres), carajillo (rebentat, cigaló), tomillo (timó, timonet, frígola), poleo (poliol), mançanilla (camamil·la, camamilla), pues (doncs), poleo (poliol).
11. Resposta oberta.
12. **a)** No queden tovallons de tela nets, n'haurem de posar de paper. **b)** M'ha caigut la forqueta/forquilla a terra, me'n pot portar una altra? **c)** No cal que escures els plats, ho posarem tot al llavaplats/rentaplats/rentavaixella. **d)** Anit vam sopar ànec a la taronja en un restaurant francès. **e)** Posa el tapet / les estovalles de flors que hui és festa. **f)** Després de sopar, recordeu desparar taula i baixar el fem / la brosa / les escombraries. **g)** Passa un drap pel banc de la cuina quan acabes de fer el dinar. **h)** Aboca la pasta a l'escorredor si ja està feta. **i)** Si cremes el sucre amb el bufador, la crema queda més bona. **j)** Ja pots traure el pastís del motle.
13. Resposta oberta.
14. **a)** L'arròs és un aliment que té moltes calories. **b)** El pa i el vi són aliments que milloren l'ànim. **c)** Menjar i descansar són dos plaers. **d)** Qui té un gran desig d'alguna cosa, és propens a imaginar-la. **e)** El caldo de gallina és molt saludable.
15. Genuïna, conseqüència, països, disminuït, substituït, països, reduïa, reduït, influïdes.
16. Nou-ric, ciència-ficció, rentaplats, guarda-roba, filferro, portamonedes, pèl-blanc, no-agressió, blanc-i-blau, penja-robes, pit-roig, sud-oest, coliflor, caragirat, sordmut, ziga-zaga, bub-bub, penya-segat, blaugrana, cara-xuplat, passapuré.
17. Ajuda'm, en serem, en serem, posa'ls, els poses, ens trac, us hem preparat, posa-hi, traure-les, ens ha de portar, les traurem, les posarem, es/se servisca, li agrada, Posa'n, deixa-les, posa'ls, els traurem.
18. 1.000 m², anys trenta, cinc anys, número 54, quaranta comunsals, vint-i-cinc persones, el 2009, el 2007, de 2012, sis mesos, cinc anys, el 1930, quatre naus, XV.
19. Pel doble del que valia, una dotzena d'ous, una dotzena de pollets, pel triple del que em van costar, un parell de vedells, el quintuple, d'un centenar de metres quadrats, milanta.
20. Segle xvi, 5 de novembre de 1520, Ferran I, entre 1458 i 1494, 200 capítols, l'any 1324 del segle xiv, manuscrit 216.
21. **a)** quartet; **b)** sexenni; **c)** trimestre; **d)** quintets, heptasíl·labs; **e)** Pentàgon; **f)** septuagenari; **g)** dodecaedre; **h)** centenari; **i)** trisíl·labs; **j)** triangle, quadrat; **k)** decasil·lab, octava. **l)** quintet.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 8

1. Lectura atenta.
  2. Resposta oberta.
  3. Un horari poc habitual en partides de pilota. / La gent major va menys, però la gent jove troba una alternativa a les activitats d'oci habituals. / Resposta oberta. / En pilota valenciana, jugador que se situa entre el punter i l'escaleter amb la funció d'interceptar les pilotes tallades de corda i també d'acabar quinze amb la volea. En altres esports, hi ha les paraules migcampista o centrecampista.
  4. Resposta oberta.
  5. És un article de l'àmbit periodístic. En aquest cas, l'article està inserit en un llibre de text (àmbit acadèmic), de manera que la resposta és sí. No obstant això, com a text autònom, difícilment el podríem trobar fora de l'àmbit periodístic.
  6. Argumentar punts a favor i en contra, informar sobre uns fets, opinar sobre uns fets.
  7. A) notícia; B) crònica.
  8. Resposta oberta.
  9. Resposta oberta.
  10. **a)** mitjà; **b)** abonament; **c)** tastar; **d)** nomenada; **e)** Trànsit; **f)** aparell.
  11. Resposta oberta.
 Hola!
 Vos escric per contar-vos un fet curiós que vaig descobrir l'altre dia. La setmana passada vaig estar a Dénia amb Joan i vam veure un cosa que mai no havia vist. Per als residents no semblava ser una cosa molt divertida perquè hi havia poca gent de la zona, tots eren estrangers. El cas és que en un dels carrers principals hi posen una filera d'aquaris de tota classe de mides. Cada un és diferent de l'altre i tots tenen un fum d'objectes dins. Ja vos podeu imaginar quins! En un dels aquaris hi havia un mecanisme blau i taronja que devia ser molt valuós perquè feia bombolles i llums de colors. De tot allò, però, el que més em va agradar va ser l'explicació de la presentadora. Cada parada de l'itinerari estava traduïda en tres idiomes: anglés, alemany i italià. Malauradament, no hi havia res escrit en valencià, i mira que això em fa ràbia!
 En fi, va ser una cosa digna de veure. Si hi podeu anar l'any que ve, no ho deixeu passar! Vos envie un grapat de besos!
- Fina
12. Pilota: trinquet, partida, pilota professional, mitger, carxot, jugador, passador, parelles, dau, feridors, jocs, parella blava, els rojos. / Falles: falles, traques, xurros, bunyols, sargüells, casal de falla, festa, setmana fallera.
  13. Ferir, goleta, casquet, trinquet, esquinç, drissa, xiulet, cordatge.
  14. Sancadilla: traveta; despeje: rebuig; aro: cercol; jaque mate: escac i mat; saque; servei, sacada; matxacar: esmaixar; delanter: davanter; valles: tanques; bolos: bitles; pelotó: pilot, gran grup; caniques: boles, bales; esquadra: escaire.
  15. Esparadrap: tira de tela, impregnada per una cara d'una substància adherent, que els pilotaris usen per a fixar-se les proteccions a les mans. Canellera: tira més o menys ampla de tela elàstica, que es posen els pilotaris en les monyiques per a protegir-les dels possibles cops de la pilota o per a evitar que la suor arribe a les mans. Ditó: peça tubular, de pell, de lona o de lona plastificada, tancada per un extrem amb un casquet de diferents materials, que serveix per a protegir els dits de les raspades, i que s'usa en la modalitat de raspall. Planxa: reforç metàl·lic que els jugadors es col·loquen entre la mà i el guant per a protegir-se dels cops de la pilota. Faixa: part de la indumentària tradicional del jugador de pilota consistent en una peça de tela molt més llarga que ampla, que s'usa per a cenyir el cos per la cintura i diferenciar, pel seu color roig o blau, els dos equips.
  16. Resposta oberta.
  17. L'ionosfera,* la una i vint, la Heidi, l'inca, l'11a, la hisenda, l'Humbert, la ira, la esse, la unió, la Schola, l'hàmsster, l'amfibi, l'harem, la ufana.
*En futures edicions, canviarem la paraula *ionisme*, que no té tradició en la nostra llengua, per *ionosfera*, més habitual.
  18. **a)** La imatge, l'uncla. **b)** l'una, l'altra. **c)** l'Uruguai, el 8. **d)** el iot, l'Enric, l'Índia. **e)** l'infinitiu, l'imperfet. **f)** El/la ianqui, el/la hippy.
  19. l'interés, la israeliana, l'hidrat, l'alfa, l'handicap, la eme, l'hangar, la universitat, la il·lustració, l'incendi, l'ullal, la infermera, la hipòtesi, l'hort, l'ossa.
  20. l'ànima, del que llegim, de l'esquelet, l'home, l'home, al nostre, del tercer, a l'individu, al llarg, del temps, d'entendre, d'afegir, d'impedir, d'una solució, al costat, d'un llenguatge, l'espontaneïtat, al primer.
  21. **a)** Banya't. **b)** descriure. **c)** a l'hora. **d)** parat. **e)** dalla. **f)** l'avinguda. **g)** Unfla't.
  22. Resposta oberta.
  23. **a)** gens de. **b)** més. **c)** menys. **d)** prou de. **e)** massa. **f)** gaire.
  24. **a)** La meua cosina ha aprovat més oposicions en dos anys que jo. **b)** Tomàs ha estudiat prou/bastants vegades a la Xina i al Japó. **c)** Si no vols que entre gens de pols a l'habitació, tanca la finestra. **d)** Li ho he contat a la Maria Josep i t'envia força/moltes abraçades. **e)** Com que no tenies gaires coses per berenar, t'he dut més galetes d'eixes que t'encanten.
  25. Resposta oberta. **a)** una grapat de sal. **b)** unes quantes, no moltes. **c)** quinze a tot estirar. **d)** exàmens a dojo. **e)** no hi havia gens ni mica de gent. **f)** llandes a cabassos.
  26. Resposta oberta. Gens adequada, una mala, cada papil·la, cap papil·la, cap casualitat, moltes bosses, certes propietats, mateix menjar, molts clients, un poc més.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 9

1. Audició atenta.
2. Resposta oberta. Tracten la relació que ha de tindre la cultura amb la televisió pública. / Uns defensen que l'audiència és més important que la cultura, els altres, just el contrari. Arguments dels partidaris de l'audiència: la gent vol teleporqueria com ho demostra el fet que hi ha continguts culturals i canals culturals que no mira ningú. Arguments dels partidaris de la cultura: la gent consumeix teleporqueria perquè no té altres opcions; els canals no inverteixen en formats culturals atractius; els programes culturals no s'emeten en horaris de màxima audiència; la televisió pública no ha de prioritzar el rendiment econòmic. / Sí, els periodistes 2 i 3 comparteixen idees. / Sembla que els tertulians mantenen les seues opinions i no arriben a cap acord. / Resposta oberta.
3. Tipus de text: conversacional, argumentatiu. Àmbit d'ús: periodístic.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta.
6. Francesc-Marc Álvaro. Per a ell, un bon tertulià ha de tindre un cert criteri i coneixement sobre el tema, capacitat d'endreçar les idees i de síntesi, també ha de saber parlar amb agilitat i trobar l'equilibri entre la seriositat i l'amenitat, no ha de dir ximpleries i ha de combinar seriositat i rigor amb algun toc d'humor. / Antoni Puigvert, com a articulista, intenta reflexionar en veu alta sobre un tema i introdueix elements d'anàlisi perquè qui escolte tinga arguments per a emetre el seu propi judici. Intenta no opinar a partir dels seus sentiments personals, encara que creu que no existeix l'objectivitat absoluta, però la busca.
7. Resposta oberta.
8. Resposta oberta.
9. Activitat de reflexió.
10. Encara que l'àmbit periodístic requereix un nivell de llengua estàndard, els temes –que obliguen a posicionar-se–, l'espontaneïtat del discurs oral i la voluntat de convèncer l'altre fan que es tendisca a usar un registre col·loquial o, si més no, algunes de les seues característiques.
11. Resposta oberta.
12. Resposta oberta.
13. Boca: part de la cara; obertura per on s'entra o s'ix del metro. / Taula: moble amb una superfície plana per a desar-hi coses; llista ordenada. / Planta: vegetal; pis d'un edifici. / Paper: material fet amb cel·lulosa que s'usa habitualment per a escriure-hi; part d'una obra que interpreta cada actor.
El significat es fa evident a partir del context en què s'usa cada paraula.
14. Gola, braç, finestra, ull, dent. / Les oracions són de resposta oberta.
15. Resposta oberta.
16. Resposta oberta.
17. Xulles, pilota, pont, estrela.
18. Resposta oberta.
19. **a)** parlament. **b)** llengua. **c)** illa. **d)** pissarra. **e)** peu. **f)** metall.
20. Graella: esquema de la programació d'una emissora de ràdio o de televisió. Coberta: protecció de paper, de cartolina o d'un altre material amb què es cobreixen el lloc i els dos costats d'un llibre. Patrimoni: conjunt de testimonis que formen l'herència cultural d'una societat, com les tradicions, els costums, l'art o el paisatge. Escenari: part de la sala teatral disposada convenientment, on es representen les obres. Festival: conjunt de manifestacions artístiques o culturals. Crítica: conjunt de les opinions crítiques o dels crítics d'un cert àmbit. Exposició: mostra pública organitzada de productes agrícoles, industrials, tècnics o artístics diversos. (També hi ha accepcions referides específicament a la música i el teatre.)
21. Resposta oberta.
22. Resposta oberta.
23. Resposta oberta.
24. acció, absent, cabdill, admetre, sobtat, atzar, fragmentació, rectoria, delectar, sacsejar, obstrucció, absolutisme, sotmetre, cobdiciosa, escriptora, lletsó, amígdala, conjectura, addicció, baptisme, captivar, advocat, guitza, flegma, flegmó, assumpte, dessagnar, dissabte, magma, absurd, recepta, cabdal, respectable, cognom, sagnar, covard.
25. **a)** Havien llançat àcid sulfúric i havien contaminat totes les proves. **b)** El seu amic es va fer un arrap al bessó dret. **c)** Cuinarem una recepta estupenda amb ànec i espàrrecs. **d)** Guanyarem el repte d'integrar gent de països del sud en el nord ric. **e)** Aquell succés provocà un ràpid moviment de tropes a l'Iraq. **f)** Al museu ceràmic trobem fang i foc com a elements bàsics. **g)** Ponent, llevant, xaloc i migjorn són noms de vents prou freqüents. **h)** Aquell arxipèlag tan poc conegut està situat al mar Carib.
26. Resposta oberta.
27. pròdig, cep, aljub, lúcid, adob, superb, vàlid, dard, isard, eixut, arc, préssec, virtut, soledat, fred, pòlip, partípic, tèrmic, préstec, set.
28. concep/conceba, resumisc/resumisca, trac/traga, perd/perda, òbric/òbriga, cap/càpia, resolc/resolga, córrrec/córrega, moc/moga, ric/riga, caic/caiga.
29. esquerp, immund, fecund, llòbrec, bastard, acord, blanc, àrab, esvelt, fang, càrrec, serp (o serpent).
30. vicissitud, quietud, lexicòleg, ingratitude, pulcritud, pedagog, magnitud, ginecòleg, meteoròleg. / Les oracions són de resposta oberta.
31. **a)** educant. **b)** sort. **c)** ordenand. **d)** bòlid. **e)** tord. **f)** grog. **g)** cub. **h)** reg.

- 32.** Resposta oberta.
- 33.** La Direcció General de Cultura i Patrimoni ha posat en marxa un camp de treball sobre les pràctiques culturals dels valencians. Es tracta de la primera enquesta específica que s'elaborarà i que servirà per a reflexionar i dissenyar les estratègies de futur del sector. Segons avança la directora general, l'objectiu és que aquesta investigació que realitzarà l'equip del vicerector de Cultura de la Universitat de València, entre dues mil persones, pugui ser presentada a la tardor. «El treball que s'ha elaborat -en relació amb la presentació del llibre amb les pràctiques culturals en el País Valencià fins a l'any 2015- és un aperitiu del plat principal que seria aquesta primera enquesta que recull sols l'àmbit dels valencians i les aportacions amb la llengua pròpia i que ens servirà per a tindre documents tan importants i inèdits fins ara com el primer llibre blanc de la dona en la cultura”, indica.
- 34.** **a)** de perfum. **b)** de seguida. **c)** a fer. **d)** amb la família. **e)** per la novel·la. **f)** entre vosaltres. **g)** davall de /sota.
- 35.** **a)** a Bonrepòs. **b)** en aquesta casa. **c)** A qui telefonés. **d)** A ells els importa. **e)** Als Serrans. **f)** Et presenta la meua estimada.
- 36.** **a)** en compte de. **b)** a mitjan. **c)** A través de. **d)** llevat de. **e)** entorn de. **f)** al costat de. **g)** en contra de.
- 37.** cap a: assenyalava la destinació sense arribar al punt final; des de: indica el punt inicial d'un moviment o d'un període temporal; fins a: indica el punt final d'un moviment o d'un període temporal; com a: té un valor predicatiu, 'en qualitat de', o comparatiu; per a: introdueix el benefactiu, la destinació o un complement final.
- 38.** Resposta oberta.
- 39.** **a)** sense (simple). **b)** a (simple). **c)** per (simple), amb (simple). **d)** després de (locució). **e)** a (simple), a prop de (locució). **f)** baix (simple).
a) És difícil assolir un objectiu si no hi ha les condicions adequades. **b)** A l'estiu a l'ombra i a l'hivern al costat del foc. **c)** El Nadal i el Cap d'Any són èpoques d'estar amb la parella o els éssers estimats. **d)** La digestió vol repòs. **e)** La sàlvia és una planta amb propietats medicinals. **f)** L'últim a arribar sol ser el més perjudicat.
- 40.** **a)** Va suspendre aquest examen per no haver estudiat prou. (causa) **b)** Han condecorat aquell company per haver atés els ancians que ho necessitaven. (causa) **c)** Era massa baixet per a poder pujar a aquella atracció. (finalitat) **d)** No parla per no ofendre. (causa) **e)** Aquest aparell s'utilitza per a reduir la pol·lució en dies xafogosos. (finalitat) **f)** Per cridar tant fareu dues voltes més a la pista d'atletisme. (causa) **g)** Compraren pastissos per a repartir-los entre els assistents a l'aniversari. (destinació) **h)** Calia molta gent per a realitzar el projecte sencer. (destinació) **i)** Soc la persona que busques per a enllestir la faena ràpidament. (finalitat) **j)** Ma iaia prenia dues pastilles cada dia per a previndre malalties. (finalitat) **k)** Sense mesures per a pal·liar la crisi estem abocats al desastre. (finalitat)
- 41.** **a)** En eixir el sol. **b)** En/al escolar aquella alumna. **c)** En passar per la duana. **d)** en creuar les portes. **e)** en acabar aquesta unitat. **f)** En tornar. **g)** En/al saludar la teua cosina. **h)** En tindre fam.
- 42.** **a)** abans que acudira. **b)** M'ha amenaçat de confessar-ho. **c)** Jo aspire que Joan. **d)** El primer a eixir. **e)** Confie que assistiràs. **f)** Esforceu-vos perquè aquestes persones. **g)** No ens conformem a guanyar. **h)** Assegura't que podràs vindre.
- Banc de proves.** Resposta oberta.

Repàs 7-8-9

- Menja a poc a poc. Evita estímuls massa intensos. Quan menges, menja, no treballes. Mastega bé els aliments. Engul totalment el menjar abans de tornar a posar-te'n a la boca. Desperta l'atenció de tots els sentits. Seu a taula. Col·loca el menjar dins del plat. Deixa la forqueta a taula entre mossos. Fes mossets xicotets. Tria bé la companyia. No creues les cames.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.

Unitat 10

- Lectura atenta.
- En una revista o en un web especialitzat en viatges i escapades. En un tauler d'ofertes d'una agència de viatges.
- Són textos publicitaris que descriuen les virtuts de dos allotjaments turístics amb la finalitat d'atraure clients.
- Es podria incloure l'oferta gastronòmica de cada establiment, els mitjans de pagament, si hi ha cancel·lació gratuïta, la categoria de l'allotjament, si s'accepten animals...
- F, V, F, V, F.
- Resposta oberta.

7. Resposta oberta.
8. Resposta oberta.
9. diners negres, esclotxa legal, congelar impostos, missió impossible, sector empresarial, salut pública, codi ètic, promoció interna, lluita aferrissada, prendre mesures, vehicle utilitari, baix cost, calma tensa.
10. Prendre alé, fer una besada, fer fàstic, fer pena, fer lloc, fer confiança, fer gust, fer por, fer ois, fer pudor, fer goig, fer olor, parar taula, parar atenció, tindre fàstic, tindre pena, tindre un ensurt, tindre lloc, tindre confiança, tindre gust, tindre por, tindre l'esperança, donar pena, donar un ensurt, donar lloc, donar confiança, donar esperances.
a) va prendre alé. **b)** Para atenció. **c)** Tinc l'esperança. **d)** donar-nos un ensurt. **e)** fa fàstic. **f)** feia pudor. **g)** Fes un bes a. **h)** Em fa goig. **i)** dones pena.
11. Resposta parcialment oberta. **a)** edificis, habitatges; **b)** refugi; **c)** habitació, apartament; **d)** terrat; **e)** menjador; **f)** desllunat, pati; **g)** aparcament.
12. **a)** Paracaigudes. **b)** Salt de pont. **c)** Ràfting. **d)** Escalada. **e)** Esquí. **f)** Peatge. **g)** Pensió. **h)** Càmping. **i)** Hoste. **j)** Tren.
13. Aturonada: elevada; sortida: eixida; sacsar: estamenejar; ovella: anyell; agranar: escombrar; ombra: obaga.
a) obaga. **b)** anyell, ovella. **c)** aturonada. **d)** estamenejar. **e)** ombra. **f)** Sacsar. **g)** eleva. **h)** agranaré.
14. Audició atenta.
15. avorriment, engabiar, desgovern, bava, balafiar, vàter, enviament, waterpolo, encorbat, avern, excavació, kiwi, amagava, canviament, calbesa, fava, tabaquisme, bagatge, invertir, mobilitat.
16. Fava, cervell, havia fet, basc, mòbil, taverna.
17. Cerebel, cerebrovascular, cerebriforme. Mobilitat, mòbil, movia. Devia, dèbit, debitori. Encorbat, curvilini, curviforme. Labial, llaviejar, labiodental, labriforme.
18. Bol: recipient en forma de tassa i sense anes on es posa menjar. Vol: tercera persona del singular del present del verb *voler*.
19. Les oracions són de resposta oberta. Baga: nuc o llaçada en què un dels caps de la corda no es fa passar del tot i forma com un ull o una anella per on pot passar una altra corda on es pot subjectar un gafet o un ganxo que serveix d'adorn o que és d'alguna utilitat. Vaga: interrupció col·lectiva de l'activitat laboral per part dels treballadors per a aconseguir millores laborals o expressar una protesta. Buit: que no està ocupat (un recipient, un lloc), especialment per allò que està destinat a contindre. Vuit: set més u. Bell: ple de bellesa. Vell: que té molta edat. Bena: tira de tela, de gasa o d'un teixit similar, d'amplària variable, que s'enrotlla en una part del cos per a protegir-la, per a immobilitzar-la o per a fixar un apòsit a una ferida. Vena: vas sanguini. Bol: recipient en forma de tassa i sense anes on es posa menjar. Vol: tercera persona del singular del present del verb *voler*. Probable: que té més raons a favor que en contra de la seua certesa o realització. Provable: que es pot provar. Baca: portaequipatges en forma de graella o format per dos tires que s'acobla damunt del sostre d'un automòbil. Vaca: femella adulta del bou. Abís: abisme. Avís: paraules, escrit o un altre sistema per a informar d'alguna cosa. Hibernar: passar l'hivern o l'estació seca en estat d'hibernació. Hivernar: passar l'hivern en un lloc diferent del de l'estiu. Bel: crit del bestiar de llana i de les cabres. Vel: tros de tela usat per a tapar i amagar alguna cosa.
20. **a)** probable, proves. **b)** nuvolositat. **c)** circumval·lació, tramvia. **d)** vell, savi, belles.
21. Les oracions són de resposta oberta. Potser (P), sí (A), no (N), tal volta (P), tal vegada (P), de cap manera (N), de cap de les maneres (N), de ben segur (A), ni tan sols (N), abans que no (N), per ventura (P), fins que no (N), de veres (A), de debò (A), fins i tot (A), i tot (A), per descomptat (A), i tant (A), sens dubte (A), no cal dir-ho (A), en efecte (A).
22. Totes signifiquen el mateix.
23. Deixa la capsa davall de la taula. Des de dalt de l'escenari les coses es veuen diferents. ves baix i espera'm. Dalt de l'edifici hi ha un núvol.
24. Resposta parcialment oberta. **a)** He de parlar només/sols amb el meu germà tranquil·lament i profundament. **b)** Solament/sols vull que no facis les coses arreu i covardament. **c)** Em deia les coses amablement i francament. **d)** Només/solament m'ha dit bon dia després d'haver-me mirat fixament tot el temps.
25. **a)** Potser ens hem precipitat en prendre eixa decisió. **b)** Potser ho trobaràs dins del calaix o davall del llit. **c)** Vivia honradament i honestament, però no era feliç amb el seu treball. **d)** Només venia a veure-la quan necessitava ajuda. **e)** Això que ens has demanat, no ho podem fer. Hauràs de parlar amb el director. **f)** Aquest exercici no està ben fet, hauries de repetir-lo abans que el veja la professora.
- Banc de proves.** Resposta oberta.

Unitat 11

1. 1-b, 2-c, 3-b, 4-c, 5-a.
2. Resposta oberta.
3. Què? S'ha cremat una de les figueres de Sant Joan. Qui? Els participants de la Foguera Inclusiva. Quan? La nit anterior a la Nit de la Cremà. On? A Alacant. Com? Després d'haver patit algun incident en el procés de muntatge. Per què? Per a posar en relleu que la inclusió és possible, que el treball per a una finalitat comuna desperta il·lusió, trau les persones del carrer i crea amistats més enllà de la rutina.
4. Resposta oberta.
5. Donen la seua opinió sobre sèries de televisió. / Lluís Martínez parla de les virtuts de les sèries britàniques enfront d'altres, com les nord-americanes, perquè saben narrar històries, els personatges tenen matisos i el nombre de capítols no s'allarga més del que convé. Núria Juanico explica la sèrie *Fleabag* en el segon text. Opina que és irònica i sarcàstica i que explica amb humor les peripècies d'una dona de 30 anys que s'enfronta als seus dubtes i als prejudicis lligats a l'edat. En el tercer text, Núria Juanico parla de la sèrie *Westworld*, candidata a tindre un ressò semblant al de *Joc de Trons*, encara que el tema és molt diferent, la ciència-ficció. / Els arguments de la primera ressenya són personals, basats en la pròpia experiència. La segona ressenya també es basa en la percepció de la ressenyadora. En canvi, en l'últim text apareix un argument nou, l'aval d'una nòmina de famosos con J. J. Abrams, Jonathan Nolan, Anthony Hopkins, Ed Harris, Evan Rachel Wood i Sidse Babett Knudsen.
6. Resposta oberta.
7. Locucions nominals: punt de vista. Locucions adjectivals: en negre. Locucions verbals: donar-se d'alta, omplir-se la boca, traure en clar. Locucions preposicionals: d'acord amb. Locucions adverbials: al capdavant, de colp, si més no, un fum de, en realitat. Locucions conjuntives: en canvi, això sí, de manera que.
8. **a)** pensat i fet (5); **b)** a la babalà (6); **c)** a l'engròs (2); **d)** en un tres i no res (3); **e)** fil per randa (4); **f)** a tort i a dret (1).
9. **2)** Sèrie. **3)** Estrenar. **4)** Graella. **5)** Emesos. **6)** Seguiment. **7)** Guió. **8)** Espectadors. **9)** Popularitat. **10)** Rodatge.
10. Resposta oberta.
11. Esclarissar, atomitzar, roquissar, esllavissar, improvisar, utilitzar, encamisar, revisar, agrisar, granissar, encisar, valoritzar, suavitzar, acarnissar, tamisar.
12. Dígraf tz: civilització, especialització, finalització, colonització. / Cultisme o manlleu: espermatozoide, esquizofrènic, protozou, paleozoic. / Arabisme: flassada, carabassa, safanòria.
13. Autobusos, congressos, grisos, tramussos, francesos, rusos, obesos, concisos, barnussos, interessos, fracassos, gasos.
14. Transgressió, emissió, admissió, agressió, opressió, omissió.
15. Primer grup: assenyalar, ressopó, dissimular, dessalar, ressaltar, transsexual, transsiberià. Segon grup: asèptic, asimetria. Tercer grup: politicosocial, fotosíntesi, contra-senya, aerosol, ecosistema, morfosintaxi.
16. **a)** La casa de camp tenia una estança per a guardar els estris de caça. **b)** Es podia veure la brasa de la torxa quan es feia la competició de braça en la piscina. **c)** Si multipliques cinc per sis, obtens el nombre atòmic del zinc. **d)** Es van abraçar durant molta estona. Per això la carn es va abrasar. Ningú s'hi havia fixat. **e)** No em sona el bosc de les fotografies. La visita a la zona fou massa breu com per a recordar-me'n.
17. **a)** per a què. **b)** perquè. **c)** Per què. **d)** perquè. **e)** per què. **f)** perquè. **g)** perquè.
18. Resposta parcialment oberta. **a)** Joan estava feliç amb la seua vida ja que havia trobat el treball perfecte. **b)** Les cançons de Caterina van ser tot un èxit. Havia venut, per tant, molts discos. **c)** A Núria se li havia punxat una roda; no va poder, en conseqüència, anar a Xàbia. **d)** Les visites a la ciutat havien augmentat considerablement ja que els hotels havien rebaixat els seus preus.
19. **a)** Anna realment se sentia malament. Si no, per què havia faltat al treball tants dies? **b)** En l'examen no has d'escriure amb llapis, sinó amb bolígraf blau o negre. **c)** No menjava paella si no portava carxofes i pimentó roig. **d)** En una entrevista no has d'emprar un registre col·loquial, sinó formal.
20. Resposta oberta.
21. Introduir un tema: pel que fa a, quant a. Ordenar les idees: per un costat... per l'altre, d'una banda... de l'altra. Distingir informació: així. Detallar les idees: en particular, com a mostra, en altres paraules. Emfasitzar les idees: en efecte. Resumir: així doncs, comptat i debatut, en síntesi. Continuar: a més a més, a continuació, endemés. Acabar: per concloure, per acabar. Indicar temps: a continuació, després, més tard. Indicar conseqüència: així doncs, per això, per tant. Indicar oposició: tanmateix, en contra, al contrari, ara bé, per contra. Encetar un tema: d'entrada, per començar.
22. Resposta oberta.
23. Però, És a dir, En canvi, Per contra, Per tant, D'altra banda, Finalment, per exemple.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 12

1. 1-a, 2-b, 3-c, 4-a, 5-a.
2. 6, 4, 7, 1, 3, 4, 5.
3. Resposta oberta.
4. Principals: a, d. Secundàries: b, c, e.
5. Resposta oberta.
6. **a)** ...saber de quin peu calça. **b)** ...se'n van anar amb la cua entre les cames. **c)** ...es van posar les mans al cap. **d)** ...treia foc pels queixals. **e)** ...li va costar un ull de la cara. **f)** ...pose la mà al foc. **g)** ...no toca de peus a terra.
7. a-2, b-4, c-5, d-1, e-3.
8. **1.** patologies; **2.** clíniques; **3.** lipotímies; **4.** malalties; **5.** mareig; **6.** símptomes; **7.** trastorn.
9. **a)** El gendre de la germana del senyor Jaume és l'amo de la xarcuteria de davant del jutjat de pau, aquella on tenen el formatge tendre que li agrada a Jeremies. **b)** La jutgessa que revisava les objeccions d'aquell cas tan mediàtic guarda el cotxe en un garatge del carrer de Jerusalem. **c)** Volíem anar a la platja, però el dia va eixir amb pluja. Tanmateix, prompte es va girar l'oratge, i el miratge de l'hivern es va esvaïr. **d)** Li he demanat al cambrer un gintònic curt de ginebra, i m'ha llançat una mirada ferotge; quasi diria que tenia els ulls injectats en sang, veges tu! **e)** Gemma, que treballa al zoològic de la ciutat, té un projecte molt interessant. inventarà un giny electrònic per a manejar les menjadores de les girafes sense esforç.
10. **a)** Els meus desitjos són escriure uns assajos sobre els enutjos. **b)** Els degotejos de les aixetes són com una martellejos que em colpegen el cap i em produeixen rebutjos. **c)** Els vents de llebeig bufen molt fort als pujos i dificulten els aletejos a les aus. **d)** Contemple els onejos a la vora de la mar, i em venen uns marejos agradables i suaus. **e)** Busqueu els estotjos, que dins hi ha els bolígrafs rojos que busqueu; i deixeu els ploriquejos!
11. Viatge, viatges, viatja, viatgem, viatgeu, viatgen. Regatege, regateges, regateja, regategem, regategeu, regategen. Homenatge, homenatges, homenatja, homenatgem, homenatgeu, homenatgen. Passege, passeges, passeja, passegem, passegeu, passegem.
12. Palatal africacat sord: marxa, xou, xop, punxa. Palatal fricatiu sord: Xeraco, mateix, calaix, llangardaix, fluix. [ks]: Alexandre, complex, índex, influx, excursió. [gz]: executar, exemple, exercici, examinar.
13. Resposta oberta.
14. **a)** concep, transcorregueren. **b)** admetran. **c)** comprega. **d)** rebat, concebem. **e)** concorreguda. **f)** entenia. **g)** irrompé / va irrompre. **h)** batrà. **i)** confonia.
15. Resposta oberta. Les oracions s'han de fer amb les formes verbals *càpies, vegeu, calen, sapiem*.
16. correguent → corrent; concurrir → concorregut; transcurrit → transcorregut; admitix → admet; concebix → concep; respondé → respongué; va recibir → va rebre; compregut → comprés.

Banc de proves. Resposta oberta.

Repàs 10-11-12

1. És un rànquing de les set cascades més belles del món. / La descripció, perquè mira de comunicar als lectors on rau la bellesa de cada cascada. / En el riu Zambezi, entre Zàmbia i Zimbàbue. / Resposta oberta.
2. V, F, F, V, F. / Si no hi ha cap imprevist. / Tindrà un contingut principalment infantil.
3. Resposta oberta.

Unitat 13

1. Lectura atenta del poema.
2. Resposta oberta. Respecte a la seua biografia:
Carmelina **Sánchez-Cutillas** i Martínez del Romero va viure amb una passió semblant la seva tasca com a estudiant de la història medieval valenciana i la creació literària.
Carmelina **Sánchez-Cutillas**, neta de l'historiador Francesc Martínez i Martínez, neix circumstancialment a Madrid el 1927, i després d'una curta estada a Barcelona viu la seva infantesa entre València i Altea (Marina Baixa), ciutat que després seria l'escenari d'alguns dels seus

llibres més celebrats. Estudia Filosofia i Lletres a la Universitat de València i un cop finalitzats els estudis comença a col·laborar en la secció cultural del diari *Levante*, amb articles d'història i literatura medieval. Pertany a la generació de poetes valencianes de postguerra, juntament amb Maria Ibars, Matilde Llòria o Maria Beneyto, entre altres. En el seu vessant poètic destaquen els reculls *Un món rebel* (1964), *Conjugació en primera persona* (1969), *Els jeroglífics i la pedra de Rosetta* (1976) i *Llibre d'amic i amada* (1980). Tots ells suposen un esdeveniment remarcable dins la

poesia feta al País Valencià durant els últims anys del franquisme i de la transició. D'arrels clàssiques, però amb una clara voluntat de viure el seu temps, des dels primers poemes d'*Un món rebel* trobem una veu que connecta amb les aspiracions de llibertat i redreçament de la cultura del seu poble, però sense oblidar el món interior, els dubtes i les inseguretats d'una escriptora de la segona part del segle xx. També les prosas poètiques d'*Els jeroglífics i la pedra de Rosetta* suposen un punt de referència ineludible per a les generacions posteriors.

Tot aquest prestigi poètic es veu una mica eclipsat per l'èxit de la novel·la *Matèria de Bretanya* (1976), guanyadora l'any 1975 del premi Octubre-Andròmina de narrativa, convocat per l'editorial Tres i Quatre. La novel·la és una reflexió sobre la memòria des d'un punt de vista mitològic, amb una visió de la infantesa i de la seva terra que es queda amb força al cor dels lectors i que, a hores d'ara, ha tingut més de deu edicions, la darrera el 2016, a cura de Carme Manuel. Singular llibre d'iniciació, escrit amb un llenguatge clar i intens a la vegada, ocupa un lloc preferent en la recuperació de la cultura i la llengua valencianes que es viu a partir de la dècada de 1970 al País Valencià.

Amb tot l'encert, va escriure Estellés: «La veu de Carmelina Sánchez-Cutillas –una greu, impressionant consciència de la soledat– passa com una mà sobre la fusta dels mobles familiars; trau els comptes del dia i, instintivament, com es tanca un puny o com s'apreten les dents, no pot evitar, sobtada, davant la benignitat habitual del clima i de la ciutat, una crispació.»

Va ser distingida "Valenciana de l'any 2008" per la Fundació Huguet, i fou sòcia d'honor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

Carmelina Sánchez-Cutillas morí a València l'any 2009.

(www.escriptors.cat)

3. Resposta oberta.
4. Els versos són del conegut poeta de Burjassot Vicent Andrés Estellés. El tema és l'amor ferotge entre dues persones.
5. Resposta oberta.
6. Maria-Mercè Marçal, Ausiàs March, Joan Fuster, Miquel Martí i Pol, Montserrat Abelló.
7. Resposta oberta.
8. Activitat de recitació.
9. Resposta oberta.
10. Resposta oberta.
11. Resposta oberta.
12. Metàfora, metonímia, comparació.
13. **a)** Metàfora. **b)** Metàfora. **c)** Comparació. **d)** Comparació. **e)** Metàfora. **f)** Metonímia.
14. Més roïn que la tenca en suc. Pudent com un carnús. Més roig que un titot / que un perdigot. Més eixut que l'espart.

Dolç com l'arrop. Més llarg que la Quaresma. Més vell que cagar aponat / que l'arna.

15. **a)** Metàfora: els cabells blancs. **b)** Metonímia: vins del Priorat. **c)** Metàfora: és molt calenta. **d)** Metàfora: una persona sorprenent. **e)** Metonímia: part d'una camisa que queda a l'altura del coll. **f)** Metonímia: frases o oracions. **g)** Metàfora: coses bones i coses dolentes que van alternant-se.
16. Resposta oberta.
17. Disfresses; contrapicat; avantguardista; retaules; guix; autotrats.
18. **1)** duet, **2)** fílmic, **3)** inadaptable, **4)** estrena, **5)** insulsa, **6)** ampul·lós, **7)** relat, **8)** girs, **9)** mestre.
19. Cèl·lula, clorofil·la, col·lecció, mil·lenni, tranquil·la.
20. **a)** il·luminació; **b)** axil·les; **c)** metàl·lic; **d)** capil·lar; **e)** il·lògiques; **f)** mol·lície.
21. Estel·lar, espatla, intel·ligent, flagel·lar, infal·lible.
22. **a)** Vam anar a la lectura de la seua tesi doctoral sobre lingüística gallega aplicada. **b)** No vaig poder entrar al concert perquè la línia de cua era llarguíssima. **c)** La contaminació lumínica d'aquestes ciutats no ens deixa veure la lluna. **d)** Sempre m'han interessat els escriptors de la literatura russa del segle XIX. **e)** Els operaris en carretera fan una labor d'allò més important per a tots. **f)** No em recorde mai de tots, però el pecat capital que menys m'agrada és la luxúria.
23. Lluent, iot, llop, falla, Llätzer, ien, llampec, treball, iaia, ampolla.
24. Activitat de pronunciació.
25. **a)** Com que ha col·laborat amb aquell il·lustre lletrat, ha pogut publicar un bon article. **b)** Creia que els gallecs vivien a la Gàl·lia i que parlaven gal·lés. **c)** L'al·lot va fer una interpretació estel·lar en la pel·lícula d'anit. **d)** Era un filòleg excel·lent. Sabia molt de literatura russa i de l'alfabet ciríl·lic. **e)** Camil·la tenia una al·lèrgia desmesurada a la til·la i al blat. **f)** L'últim llegat que va deixar va ser un sil·logisme il·legible i indesxifrabable. **g)** No s'havia adonat de la tela metàl·lica i pensava que tenia ratllada la pupil·la. **h)** La col·lisió va tindre lloc molt a prop del nostre col·legi, al costat de la llar dels joves. **i)** Cèlia seia tranquil·la en una cadira al balcó, llegint una novel·la amb una candela. **j)** El goril·la del zoològic és molt silenciós i sempre dorm en una parcel·la argilosa.
26. Agraïsc, llig, afig, decideixen, obris, insisteixes, acudeix, cruix, ompli, isca.
27. Podrisca, podrisques, podrisca, podrisquen. Dorma, dormes, dorma, dormen. Senta, sentes, senta, senten. Frija/fregisca, friges/fregisques, frija/fregisca, frigen/fregisquen. Culla, culles, culla, cullen. Escupa/escopisca, escupes/escopisques, escupa/escopisca, escupen/escopisquen. Rostisca/rusta, rostisques/rustes, rostisca/rusta, rostisquen/rusten. Reïsc, reïques, reïsc, reïquen. Cusa, cuses, cusa, cusen. Brunzisc/brunza, brunziques/brunzes, brunzisca/brunza, brunziquen/brunzen.

28. Present d'indicatiu: molc, mols, mol, molem, moleu, molen; complac, complaus, complau, complaem, complaem, complaem; escup/escopisc, escups/escopixes, escup/escopix, escopim, escopiu, escupen/escopixen. Present de subjuntiu: molga, molgues, molga, molguem, molgueu, molguen; complaga, complagues, complaga, complaguem, complagueu, complaguen; escupa/escopisca, escupes/escopisques, escupa/escopisca, escopim, escopiu, escupen/escopisquen. Imperatiu:

mol, molga, molguem, moleu, molguen; complau, complaga, complaguem, complaem, complaguen; escup/escopix, escupa/escopisca, escopim, escopiu, escupen/escopisquen.

29. fon, jau, cus, mols, romans, moren, ous, rosteix, adorm.

30. a) culla; **b)** dormes, senta; **c)** cuses, dorma; **d)** òbriga, muira.

Banc de proves. 1) impulsat; **2)** escollit; **3)** senten; **4)** s'aconsegueix; **5)** coneguen; **6)** incloguera; **7)** previst; **8)** persegueix; **9)** reprença; **10)** cresquen.

Unitat 14

1. Arguments a favor: no és lògic que les botigues tanquen quan la gent té més disponibilitat per a comprar. / Arguments en contra: si hi ha una liberalització total, el petit comerç no pot competir amb les grans superfícies. / Que hi haja unes lleis que regulen els horaris, perquè no tots lluiten amb les mateixes armes. / Creu que restringir els horaris dels grans magatzems no és la solució. El consumidor ha d'apostar pel comerç de proximitat, sobretot en qüestions d'alimentació i necessitats bàsiques. / Sí, llevat d'un moment concret, però es resol a l'instant. / Distribuir el torn de paraula i vigilar que no hi haja desviacions en el tema i que es mantinga el to.
2. **a)** Les diverses opcions que hi ha. **b)** La pregunta que es fa tothom. **c)** Competir en igualtat de condicions. **d)** Consum en botigues pròximes i valorant la qualitat del producte més que el preu. **e)** Desviar-se del tema amb subterfugis. **f)** Disseny d'un espai urbà sense singularitats, monòton.
3. A causa de: introdueix una causa. Així com: introdueix un exemple. És a dir: reformula una idea. Però: introdueix una oposició. A més: introdueix una idea que s'afegia a l'anterior. O el que és el mateix: Ara bé: introdueix una matisació. Per això: introdueix una conseqüència. No obstant això: introdueix un obstacle que se supera. Tanmateix: introdueix un obstacle que se supera. Per a començar: introdueix la primera idea. En realitat: introdueix una idea que es considera certa. Perquè: introdueix una causa. Millor dit: reformula una idea. Encara que: introdueix un obstacle que se supera. De fet: introdueix una demostració. Fins i tot: introdueix una idea encara més representativa.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta.
6. Resposta oberta.
7. dingú → ningú; quidrar → cridar; me → em; prèmit → premi; gavinets → ganivets; preguntes → preguntes; ma → mira; caïra → cadira; aixina → així; gavinets → ganivets; amoto → moto; pa → per a.
8. A mal hora → a mala hora; li se girà → se li girà; se me posa → se'm posa; cura'm al meu xic → cura'm el meu xic. La paraula

milacre està en els diccionaris normatius, per tant, no és un error.

9. **a)** El rector va explicar el milacre de la multiplicació dels pans i els peixos. **b)** Quan va arribar juliol, el nivell d'aigua era tan baix, que només et podies remullar els peus. **c)** El diumenge passat ens vam alçar prompte per a anar a collir les olives que ja estaven madures. **d)** Se li ha trencat la ràdio del cotxe i no pot sentir els partits de futbol quan torna de la faena. **e)** Nosaltres volíem comprar en la tenda del cantó, però l'amo no ens volgué obrir, perquè volia acabar de fer la becadeta.
10. Resposta oberta.
11. distribució del consum, El tant per cent, articles, marca blanca, sectors, transport públic, despesa.
12. Resposta oberta.
13. Electrodomèstics, videojocs, roba, calçat, joguets, mobles, viatges, tecnologia i gairebé tot el que es puga imaginar. / La filosofia del «tot s'hi val». / Revisar l'història dels preus. Mirar si el producte inclou l'IVA o no. / Sospitar i no fer clic. Podria tractar-se d'un virus. / Dades personals, números de targetes o de comptes bancaris, contrasenyes...
14. Resposta parcialment oberta. **a)** Enganyar, donar un producte o servei de menor qualitat que la que estem pagant. **b)** Persona que estafa per mitjà d'Internet. **c)** Engany per a obtenir un benefici. **d)** Arxiu que conté un virus informàtic. **e)** Acció comercial encaminada a impulsar les vendes d'un producte o servei. **f)** Trampa, engany, estafa.
15. Alemanya, triomf, àmfora, impremta, Adam, tramvia, somriure, Betlem, assumpte.
16. mm: immoble, commoure, immoral, immutable, emmarcar, emmarat; nm: enmig; mn: condemnar, somniar, omnipresent, calumniar; nn: innecessari, connectar, innat, bienni.
17. Assumpte, exempció, sumptuós, presumció, símptoma, peremptori, impromptu.
18. àmfors, palimpsests, inimaginables, simfonies, contes, infantils, comtes, sumptuós, temptador, tanmateix, inaccessible, enfrontar-se, impenetrable, innegociables, immortals.
19. **a)** Si el vestit t'està tan bé com dius, per què no te'l poses més sovint? Perquè també en tinc altres que m'agraden

- igual o més. **b)** No sabia que li agradaren tan poc les cabasses. Jo tampoc. **c)** El conte explicava la història d'un comte que aspirava a usurpar la corona reial.
- 20. a)** El frare franciscà explicava als turistes els miracles del sant d'Assís. **b)** La participació va ser molt alta i les urnes es van omplir de paperetes. **c)** El cavaller va muntar el corser i va cavalcar brandant el sabre cap al drac. **d)** A les nits el xamfrà de l'edifici quedava envoltat per la tenebra. **e)** Les accions en borsa baixaren de colp quan es va saber que a la caixa només hi havia teranyines.
- 21. a)** Les escultures de marbre es confonien amb els arbres. **b)** Després de perdre el partit, la moral de l'equip es va enfonsar. **c)** Ningú podia comprendre la situació millor que ell. **d)** El forner passava la farina pel cerndre parsimoniosament. **e)** El dimarts vaig cobrar els diners que em devien a la faena. **f)** L'ordre dels factors no altera el producte.
- 22. a)** Si m'hagueren avisat que venien, ara ho tindria tot preparat. **b)** Jo llig molts còmics, però no me'n compre gaires, sinó que els agafe de la biblioteca. **c)** L'empleat que venga més durant aquest mes rebrà una substanciosa prima. **d)** Se m'ha omplert la botiga de curiosos, però no n'hi ha cap que faça despesa. **e)** Cada vegada que decidisc fer inventari passa alguna cosa que m'ho impedeix. **f)** La joieria ha sofrit un atracament, però pense que l'assegurança els ha cobert les pèrdues. **g)** No tinc canvi, però ja m'ho pagaràs quan tornes. **h)** Soc un home de paraula, no patisques que compliré el que promet.
- 23. a)** incomplit; **b)** oferit; **c)** reblit; **d)** sofrit; **e)** omplit; **f)** suplit; **g)** establert.
- 24.** Perdre, perd, perdo, perd, perdi; traïr, traïsc, traeixo, traesc, traeixi; batre, bat, bato, bat, bati; ballar, balle, ballo, ball, balli; agrair, agraiçc, agraeixo, agraeisc, agraeixi; comprar, compre, compro, compr, compri; morir, muir, moro, muir, mori; mentir, mentisc, menteixo, mentesc, menteixi.
- 25.** Declar (2 vegades), som, tenc (2 vegades), entri.

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 15

- Lectura atenta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- 1-a, 2-c, 3-c, 4-c, 5-b.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- llavor, labor; cervell, cerebel; vida, vital; filla, filial; article, articulació; canonge, canònic; eixam, examen; estret, estricte.
- a)** catedràtica; **b)** oculista; **c)** nutrició, infants; **d)** educació, laica; **e)** rupestres, mundial; **f)** juvenils.
- 1-b, 2-c, 3-a, 4-a, 5-b.
- Adaptació curricular: adaptació del currículum destinada a alumnat especial. Seqüència didàctica: encadenament de continguts didàctics relacionats. Assetjament escolar: assetjament entre alumnes que es produeix en l'àmbit de l'escola. Orientació psicopedagògica: servei d'orientació destinat a millorar el rendiment de l'alumnat a partir de les seues característiques psicològiques. Mediació cultural: intervenció destinada a resoldre problemes derivats de les diferències culturals. Acolliment lingüístic: aprenentatge de la llengua adreçat a nous nadius.
- Associació de mares i pares de alumnes, proves d'accés a la universitat, projecte educatiu de centre, escola de persones adultes, necessitats educatives especials, Marc comú europeu de referència, aprenentatge assistit per ordinador, personal docent i investigador / personal d'administració i serveis.
- graduació, birret, rector, aplaudir, colzes, xulla, fet foja (o fugina, o campana).
- Assetjament escolar, comprovació, educar a casa, llista de comprovació, retroacció, portafolis.
- a)** Enguany no he assistit a cap de les seues classes i suspendré l'examen segur. **b)** Vaig agafar aquesta assignatura per l'horari, però en professor que tenim és un pesat. **c)** Quan anàvem a l'institut sempre féiem fugina els divendres a la vesprada. **d)** Tinc un embolic d'apunts que em costarà entendre alguna cosa. **e)** No tenia ni idea que el llibre per a l'últim trimestre era un totxo com eixe.
- pluja, urticària, plom, volcà, mucosa, foral, pèndol, purgatori.
- corbat, numeral, podrit, humanitat, rotund, pútrid, polsera, nodreixes, plovisquejar, homenet, insurgent, angoixant, fungicida, plumífer, impulsar, subtítol.
- a)** Anàrem al convit nupcial i ens adonàrem que la cerimònia no era tan nombrosa. **b)** Va patir dolors cerebrals quan el van operar de les migranyes. **c)** Sempre que escrivia amb la seua ploma feia unes corbes molt esveltes. **d)** Les pulsacions del Joan són força normals. Està fet tot un homenet! **e)** Aquell riu que veieu allà té la desembocadura on teníem la nostra casa de la joventut. **f)** L'actuació dels insurgents va provocar un impacte mundial que encara recordem tots.
- ametla (P), ull (P), apicultor (C), fill (P), llaurar (P), raó (P), computar (C), orella (P).
- avortar, harem, hemofílic, coartada, Dèbora, tothora, exhibicionista, herber, hui, cacauera, abillar, Oriola.
- a)** Em va dir que hem de vendre les àmfores el dia que anem a la subhasta. **b)** Li havia dit a Rut que la pobra Ester

- tenia una xicoteta hemorràgia a l'anca. **c)** L'hereua d'Albert ha volgut vendre les partitures de les millors harmonies del compositor. **d)** Ens va convidar a l'hotel de Maó on s'estaven les hostesses de la presidenta de Xangai. **e)** El xiquet era orfe, però el seu talent li ha valgut per a tindre hui una fortuna exuberant.
- 24. a)** infrahumà; **b)** ermita; **c)** enherbar; **d)** cohesió; **e)** enervar.
- 25.** harmonia, ham, harpia, coet, truà, hivernal, orfe, hissar, ou, saurí, orxata, os.
- 26. a)** Necessitem la teua ajuda per a solucionar el problema amb Internet. **b)** Para de contar eixes històries que aterriràs els xiquets. **c)** Correcta. **d)** Quan li vaig preguntar, em va dir que sempre temia el pitjor. **e)** Recorda a Pere que ha de donar menjar als cadellts tres vegades al dia.
- 27. a)** Tot el que fan els fills acaba afectant els pares. **b)** El rei ha abdicat la corona en el fill primogènit. **c)** A ma iaia li encantava donar menjar a les gallines de la granja. **d)** L'entrenador va

entrenar molt durament els jugadors durant tota la setmana prèvia al partit. **e)** De menuda somiava ser metgessa, i al final va aconseguir complir el seu somni. **f)** Des que treballa en aquesta empresa sempre ha complit les seues obligacions.

- 28. a)** desdejunar, desdejunar-me amb; **b)** sorprén son; **c)** les nostres coses; **d)** se t'han caigut, t'han caigut; **e)** contra la sentència; **f)** ha anat, se n'ha anat.
- 29. a)** Es va aprimar molt després de l'operació i li donaren uns complements perquè s'engreixara una mica. **b)** Ja n'hi ha prou de pujar-te'n dalt de la taula i asseu-te a la cadira com cal. **c)** No hem encertat cap número de la loteria d'enguany. **d)** Tanta guerra i maldat no farà callar el poble! **e)** Que sabuda que és esta xiqueta. S'ha quedat el tros més gran del pastís.
- 30. a)** hi hagué / va haver-hi; **b)** n'hi haurà; **c)** hi haja; **d)** hi haguera; **e)** Hi hauria.

Banc de proves. Resposta oberta.

Repàs 13-14-15

1. La cerca i la defensa de la llibertat. / La lletra no fa cap referència específica a la dictadura per a poder superar la censura. / «Tots plens de nit» fa referència a la foscor dels anys de dictadura. / Es tracta d'una metàfora. La vida és un gran plor perquè està plena de penes. / «buscant a Déu», on el complement directe no necessita preposició.
2. Resposta oberta.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta.
5. Resposta oberta.

Unitat 16

1. Lectura i audició atenta.
  2. Resposta oberta.
  3. És un text expositiu-argumentatiu que exposa les conseqüències de la robotització en l'àmbit laboral. El lèxic és clar i precís, i les frases, senzilles. El temps verbal predominant és el present d'indicatiu, i abunden els connectors. Així mateix, hi ha molts exemples i referències a estudis i treballs.
  4. Les rutinàries, poc qualificades i de transport, perquè no requereixen creativitat o intel·ligència emocional. / Del nivell salarial. / Reduir la jornada laboral i posar el focus en treballs no mecanitzables ni exportables. / Els del sector serveis o els de cura, perquè requereixen l'ús de la creativitat i la intel·ligència emocional.
  5. Resposta oberta.
  6. Resposta oberta.
  7. El tema és l'impacte del *boom* tecnològic en la societat actual. / La tesi és que comportarà més inconvenients que avantatges. / Alguns dels arguments són que les persones ens aïllem a casa cada vegada més, tenim més problemes per a socialitzar-nos, hi ha més depressions, ansietat i fòbies, i estem enganxades a la tecnologia, que moltes vegades substitueix la vida real.
  8. Resposta oberta.
  9. Escàner (anglès), espagueti (italià), forfet (francès), disquet (anglès), cúter (anglès), lífting (anglès), bulevard (francès), búnquer (alemany), terracota (italià), cuscús (àrab), esnob (anglès), crupier (francès), cucurutxo (castellà), casset (francès), xàrter (anglès).
  10. Resposta oberta.
  11. Cyberbullying → ciberassetjament escolar: assetjament escolar que es produeix a través d'Internet, especialment per mitjà de les xarxes socials i les aplicacions mòbils. Bullying → assetjament escolar. Grooming → ciberassetjament a menors. Sexting → sèxting: enviament de missatges de text o imatges de contingut sexual explícit a través del telèfon mòbil o d'altres dispositius electrònics.
- Banc de proves.** **1)** Internet; **2)** intercanvi; **3)** clic; **4)** conscients; **5)** virtual; **6)** hàbits; **7)** menors; **8)** xarxes; **9)** navega; **10)** seguretat.

- 12. a)** Vicent, recorda que has d'anar a la fruiteria. Pots comprar peres, pomes, plàtans, taronges i un meló. **b)** Van decidir anar a sopar a l'hamburgueseria. Maria, que no hi estava d'acord, va dir que se n'anava a casa. **c)** Joan toca el violí i Irene, el piano. Els agradaria, quan acaben els estudis al conservatori, muntar un duo i tocar junts.
- 13.** Mentre la reina Marla, abocada a l'ampli balcó del saló del tron, veia combatre el seu àngel, va rebre la notícia de l'assassinat del comte Aren. El missatger li parlà a cau d'orella, de manera que ningú més va poder escoltar-lo, però ella va contraure lleument els llavis. Aquella va ser la seua única reacció. No va comentar l'afer amb ningú més. Quan el missatger es va retirar, la reina Marla continuà en la mateixa postura, abocada a la balconada, com si la notícia haguera estat del tot intranscendent. La reina Marla tenia dèsset anys, i era la sobirana d'una nació esplendorosa, però envoltada de reis ambiciosos que desitjaven ampliar el seu territori. Marla havia après des de ben petita a no mostrar els seus sentiments, ja que no ignorava que hi havia espies a la cort. Tothom sabia que no confiava en ningú, excepte, potser, en el seu àngel.
- 14.** Resposta oberta.
- 15.** Que eren les vuit, hora de sopar. / Qui sopa? / Ja es troba ben bé, Tomasetta? / Molt bé! Gràcies! Ha estat un sufoco.
- Això de casar-se és molt sèrio. I per més que estava molt serena, arriba un moment que sobta. / Ai, sí! / És un camí que tots l'hem de fer. / Vol dir?
- 16. a)** CARLA: Xavi, vine. (*S'acosta a ell i li va fer una abraçada.*) No et preocupes. **b)** –On vas? –li va preguntar. / –Doncs venia a parlar amb tu. **c)** El termini per a inscriure's [...] acabarà el mes que ve. **d)** Vaig arreplegar la teua germana –el teu germà ja venia de camí.
- 17. a)** Sentit figurat o irònic. **b)** Títol d'un capítol. **c)** Paraules textuais. **d)** Significat d'una expressió.
- 18. a)** ha d'arribar; **b)** deu haver fet tard; **c)** hauràs de callar; **d)** heu de tindre en compte, deu ser; **e)** degueren dir, haguérem de donar; **f)** han d'anar; **g)** Devem semblar; **h)** dec estar.
- 19.** Resposta oberta.
- 20. a)** estarà; **b)** Correcta; **c)** Correcta; **d)** Correctes; **e)** és; **f)** estar; **g)** està.
- 21. a)** Subjecte inanimat i context no duratiu. **b)** Subjecte animat i estat transitori. **c)** Subjecte inanimat i estat transitori (també valdria *estar*). **d)** Subjecte animat i context duratiu. **e)** Subjecte animat i context duratiu. **f)** Subjecte inanimat i estat transitori expressat amb participi. **g)** Subjecte inanimat i context duratiu.

Unitat 17

- Explicatiu-argumentatiu.
- b.
- Resposta oberta.
- a)** Ja ha començat [...] de la Terra. **b)** No n'hi ha. **c)** L'estudi afirma [...] ens figuràvem. **d)** Els científics han estudiat [...] un idiota».
- F, F, F, F, V.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Resposta oberta.
- Hivern plujós, estiu abundós. Aigua de juliol, ompli el cossiòl. A l'estiu, tota cuca viu. Quan l'octubre és finit, mor la mosca i el mosquit. A l'abril, no et lleves un fil. Gener eixut, tot l'any put. Per Nadal, cada ovella al seu corral. Si la Candelera plora, l'hivern és fora.
- Esteve, llebre, pam, bou, Julià, ca, hora, Blai, carretera, Maria, ombries, Benet, parets, Urbà, curta, Joan, enrere, fosc, Agustí, Mateu, sol, cel, nit, puça.
- a)** L'estudi assegura que en l'últim decenni s'ha produït una «aniquilació biològica» de la fauna. **b)** Es disposa de poc de temps per a capgirar la situació. **c)** El treball evita el to habitualment cautelós dels estudis científics. **d)** El professor Gerardo Ceballos declara que «la situació és tan greu que no seria ètic utilitzar un llenguatge menys categòric». **e)** La població de moltes espècies comunes disminueix en tot el món. **f)** els científics subratllen que s'han perdut milers de milions de mamífers, ocells, rèptils i amfibis. **g)** Si bé encara és possible assuaujar l'impacte d'aquesta davallada, les perspectives no són gens esperançadores. **h)** «Tenim poc de temps per a combatre», afirma. **i)** Cal crear reserves naturals i lleis que preserven la biodiversitat.
- Resposta oberta.
- a)** L'advertència de la Comissió de Medi Ambient cap a la indústria fou contundent. **b)** L'advertiment informava de la prohibició d'emetre gaso CO². / **a)** Es va aclarir l'oratge i isqué un sol resplendent. **b)** Vine a clarificar-me (o aclarir-me) en persona la situació tan complexa que m'has contactat per telèfon. / **a)** El fet de reciclar no és rendible si no s'hi afigen altres accions paral·leles. **b)** Aquests plats de plàstic són rentables, per tant podem usar-los més d'una vegada. / **a)** Volia compondre una peça musical per al Dia de l'Arbre. **b)** Han de compondre aquest candidat per la falsificació de l'expedient mediambiental.
- A València la primavera arriba sempre amb la Fira del Llibre. A més de l'emoció de traure els llibres al carrer, aquest

és un esdeveniment que ve acompanyat del bon temps. Teniu gust de passejar a boqueta nit? Voleu prendre un dels primers gelats i gaudir de l'augment progressiu de les hores de sol mentre repasseu llibres de tota mena? Llavors, aquest és el moment ideal. I mira que enguany ha plogut més d'un dia i fins i tot el fred ha sigut més intens. Amb tot, hi ha un detall que ha fet d'aquest un any relativament especial: la presència durant els últims dies de la fira d'El Petit Gira-sol. Rere aquest nom s'amaguen Guillem i Lluïsa, dos llibreters d'Elx que regenten un espai conegut amb aquesta encertada denominació i on tenen lloc projectes ben interessants de promoció lectora, de formació de lectors i suport per a mediadors, però que funciona, i quina sort!, com una botiga de llibres infantils i juvenils. Després d'una primera trobada amb ells tan fugaç com atabalada a la Fira de Frankfurt, el retrobament que aquesta vegada ambicionàvem seria més pausat i assossegat. Era, consegüentment, molt més que esperat.

15. **a)** Volen fer una traducció del llibre *Les ignorants* d'Étienne Davodeau. **b)** La Generalitat Valenciana vol rehabilitat el Teatre Escalante. **c)** Què li has contat? Perquè Guillem no sabia res! **d)** La meua adreça és al número 5 de la plaça del Banc. **e)** La revolta de les Germanies acabà amb l'assassinat de l'Encobert a Burjassot el 19 de maig del 1552. **f)** Hi ha molta tradició de fer festa al solstici d'estiu. Les festes més famoses són les fogueres de Sant Joan d'Alacant. **g)** La missió lunar *Apollo 11* va ser la primera a posar un ésser humà a la Lluna.
16. Resposta oberta.

17. **a)** No encengueu foc. **b)** Porteu roba adequada. **c)** No lli-gueu els gossos al fanal. **d)** No us assegueu ací. **e)** Feu silenci. **f)** Apagueu els telèfons mòbils.
18. **a)** bevent, rient; **b)** caient; **c)** desapareixent; **d)** plovent; **e)** confont.
19. **a)** Correcta. **b)** He anat d'excursió i he caminat entre Xàbia i Dénia. **c)** Correcta. **d)** Correcta. **e)** L'avió feu un aterratge d'emergència, cosa que va espantar tots els passatgers. **f)** Va pegar amb el cos a la paret i va perdre el coneixement a l'acte. **g)** Correcta.
20. **a)** molt; **b)** sentits; **c)** tingudes; **d)** impreses; **e)** compra; **f)** receptada; **g)** comparegut; **h)** escrites; **i)** preses; **j)** cogut; **k)** cuit; **l)** defesa; **m)** compost.
21. **a)** Conèixer bé la professió l'ha ajudat a aconseguir el treball. (Els infinitius no porten article en general.) **b)** No fumeu en aquest espai. (No s'usa l'infinitiu per a donar instruccions.) **c)** Veient el que dius, ja sé com penses. (Els verbs velaritzats no presenten la consonant velar en el gerundi.) **d)** Alça el café molt a l'armari. (El participi de *moldre* és *molt*.) **e)** Va caure un bac i es trencà una cama. (No es pot usar el gerundi per a referir-se a accions posteriors a la principal.) **f)** Han mantingut una reunió amb la coordinadora. (*Mantés*, format per analogia amb *entés*, no és el participi de *mantindre*.) **g)** Les regidores detingudes han passat a disposició judicial. (Igual que abans, si el participi de *tindre* és *detingut*, el de *detindre* és *detingut*.)

Banc de proves. Resposta oberta.

Unitat 18

1. Cridar, atansar-se, primules, debades.
2. Significa que les associacions mentals que establim són més fortes que la realitat. Ve al cas perquè en el fragment es fa un experiment que té com a objectiu que les persones odien els llibres i les flors a causa de l'associació d'aquests elements amb sorolls estridents i xocs elèctrics, respectivament.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta. Generalment miren de mostrar les conseqüències negatives per al medi ambient i per a les relacions socials del progrés tecnològic.
5. Resposta oberta.
6. *Andrea Vicitrix* (Llorenç Villalonga), *Retorn al sol* (Josep Maria Francès), *Memòries d'un futur bàrbar* (Montserrat Julió), *El ciutadà perfecte* (Raquel Ricart), *Terra inhòspita* (Maria Dolors Millat), *Aiguafang* (Joan-Lluís Lluís).
7. Resposta oberta.
8. Resposta oberta.
9. Resposta oberta.
10. **a)** No feia molt bon temps. Fins i tot plovia una mica. **b)** Havia fet una bona presentació. No obstant això, li faltava un poc de coherència en els arguments. **c)** Ens hem assabentat que el seu oncle ha sigut pare una altra vegada. Enhorabona! **d)** En aquella època es creia que la Terra era plana. **e)** Sempre hi ha alguna cosa que ens indica el camí correcte.
11. antany: antigament; adesiara: de tant en tant; ensems: juntament, alhora; sens: sense; onsevulla: a tot arreu; tostemps: sempre; cogitar: reflexionar; consirós: pensatiu; dejús: davall; ans: abans; extorquir: extorsionar; felló: traïdor; gaubança: alegria; humanal: humà.
12. **a)** Corporativisme. **b)** Estasiologia. **c)** Autocràcia. **d)** Oligarquia. **e)** Timocràcia.
13. Ciències polítiques, forces polítiques, polítiques d'igualtat, polítiques socials, polítiques ambientals; coalició de partits, govern de coalició, coalició electoral; estat del benestar, estat de dret, estat civil, estat d'ànima, estat d'alerta, canvi d'estat; llista d'espera, llista electoral, llista negra, cap de llista, llista de la compra; circumscripció electoral,

circumscripció territorial; vot nul, vot en blanc, dret de vot, vot útil, vot de censura, vot de confiança, intenció de vot, delegar el vot.

- 14.** Sionisme: moviment polític, iniciat en la segona mitat del segle XIX, encaminat a l'establiment i la consolidació d'un Estat jueu a Palestina. / Regnicola: natural d'un regne. / Demagògia: pràctica política fonamentada en la utilització de mètodes emotius i irracionals, afalacs, enganys i falses promeses, amb la finalitat de manipular l'opinió i la conducta de la gent. / Plutocràcia: forma de govern en què el poder està en mans del grup social que acumula més riquesa. / Xenofòbia: sentiment d'odi que se sent pels estrangers.
- 15.** desigualtat social, delinqüència, utopia, habitatge, encariment, lloguers, seguretat ciutadana, epidèmia, cotització.
- 16.** cm (símbol), ISO (sigla), dc. (abreviatura), a. m. (abreviatura), Au (símbol), m² (símbol), JJOO (sigla), assoc. (abreviatura), oct. (abreviatura), ¥ (símbol), EGB (sigla), mòdem (acrònim), ovni (acrònim), € (símbol), FP (sigla), Il·lma. (abreviatura), g (símbol), pl. (abreviatura).
- 17. a)** La Dra. Ferrer viu al c/ Vivent Gagó, núm. 3, 6é pis, pta. 29. **b)** L'accident de dt. va ocórrer perquè circulava a 200 km/h. **c)** Sandra va nàixer al ptge. dels Hostes a les 8.32 de la matinada del dg. 17 de nov. **d)** El dv. 9 d'abr. farem una visita a Hdez. i cia. i després, a les 5.15, farem una reunió als bxs. de CCOO. **e)** La nostra germana treballa en un inst. d'FP de dl. a dj. de 8.50 a 2.35. **f)** Dm. estudiarem a l'assign. de química els valors d'alguns elements, p. ex. del Na i del Fe, en matemàtiques el sistema dels m3 i en valencià repassarem els adj. i els CRV.
- 18. a)** Férem un sopar al pòrtic del carreró de Sant Blai i ens menjarem unes tallades de meló d'Alger. **b)** El millor arròs i suc de préssec que mai he tastat va ser aquell vespre de novembre a Dénia. **c)** S'havia promès amb un expert fisicoquímic pèl-roig que últimament venia molt pel pis de Xaló. **d)** Va ser molt intrèpida agafant la revolta més perillosa del món en aquella xafogor dolenta d'agost.
- 19. a)** No el vam conèixer quan va eixir de l'església amb aquell trage tan lluent. **b)** L'olor de la pólvora li va provocar a l'Antoni una reacció a la pell que va durar-li setmanes. **c)** No hi havia cap frare de menys de seixanta anys en aquell balconet menut. **d)** La qualitat de la literatura de què parlaven no es mereixia tants premis. **e)** El trévol és un símbol de formes hivernals que apareix en alguns jeroglífics de la regió.
- 20. a)** La Inés va tirar een direcció nord-oest a dos-cents per hora per poder arribar-hi despús-demà. **b)** Tots anàvem a correuita pels carrerons de l'ermita vella en busca de l'esclata-sang que quedava. **c)** En veure que l'acabava de comprar, aquell oli de gira-sol, es va aguantar l'ànima i va dir-li: «Ai, com estem. La idea només se t'ha pogut ocórrer a tu!». **d)** La política de molts valencianoparlants del

noucentisme era el pacte de no-agressió entre els bàndols rivals. **e)** L'estudi de radioteràpia ha avançat tant que fa la impressió d'haver causat un gran impacte socioeconòmic en molts països sud-americans i de l'Índia.

- 21.** pròxima, món, línia, setembre, rebel·lia, sorgida, països, dècades, següent, galeria, influx, capítol, sèrie, novel·la, escriptor, pel·lícules.
- 22. a)** Li vaig demanar escriure l'anunci del cotxe, però no va posar la baca en les característiques. **b)** Tant de menyspreu va afonar aquell demagog. **c)** La col·locació imminent d'aquells advocats va ser un cas provable en el judici. **d)** La planta no va aguantar en aquell cub i el vent l'arrancà de soca-rel. **e)** L'avanç informatiu que hem vist abans parlava del principi de no-intervenció de l'Estat. **f)** Li van reben-tar dues rodes per no saber distingir bé les pressions dels pneumàtics.
- 23.** Resposta oberta.
- 24. a)** Si Pol vol ser astrofísic, hauria d'estudiar més. **b)** Si Oliver no treballara, podria veure els seus amics el cap de setmana. **c)** Si s'haguera recordat de la cita de la perruqueria, s'hauria pogut tallar els cabells. **d)** Quan acabaràs de treballar, hauràs d'arreglar els xiquets. **e)** Si haguera tingut tots els ingredients a casa, n'hauria fet un per a l'aniversari dels iaïos.
- 25.** Mentre li treia els grillons, el Leandro li va dir que ningú li faria mal.

Quan va quedar alliberada de mans i peus, l'Àlícia es va aixecar i es va arrecerar en un racó d'aquell quarto. Els ulls de l'home van resseguir l'estança i en adonar-se que hi havia un toll d'orina a sota mateix de la cadira li va dir que li sabia greu.

Àlícia li va preguntar què volia, i ell li va contestar que volia parlar de l'home per a qui ella havia estat treballant aquests últims dos anys. El Baltasar Ruano.

Àlícia va afirmar que no li devia res, i ell va afegir que ja ho sabia, que simplement li volia dir que el Ruano havia estat detingut, juntament amb la majoria dels seus companys.

L'Àlícia se'l va mirar amb desconfiança i va demanar què li farien

El Leandro va arronsar les espatlles i li respongué que el Ruano estava acabat. Després d'un llarg interrogatori, havia confessat i ara l'esperava el garrot. Seria cosa de dies i això era una bona notícia per a ella.

L'Àlícia es va empassar la saliva i va preguntar pels altres.

El Leandro sentencià que només eren canalla. El reformatori o la presó. Això, els que estiguessin de sortir. Els que tornessin al carrer tindrien els dies comptats.

Aleshores l'Àlícia preguntà què li passaria a ella.

El Leandro li va dir que això depenia d'ella.

L'Àlícia, confosa, no ho entenia.

El Leandro li va dir que li agradaria que treballés per a ell.

L'Àlícia el va observar sense dir res. El Leandro es va fer enrere, recolzant-se en el respatllet de la cadira, i va somriure. I li va dir que feia temps que es fixava en ella, i que es pensava que tenia condicions.

26. **a)** als afores; **b)** el mal costum, la suor, una olor espantosa; **c)** la son; **d)** treball eficaç; **e)** anòmala, roïna; **f)** tova, agre.
27. Resposta parcialment oberta. **a)** cresquera; **b)** bulls, es podriran; **c)** Hem rist/rigut; **d)** culles, cusa; **e)** cloïa; **f)** Vull, em

muir; **g)** S'ou, pertany; **h)** Seieu, vencereu; **i)** tiny, es posa; **j)** afiges, s'ha fos.

28. **a)** La hi va deixar i va marxar. **b)** Anirem a la fira i els en comprarem. **c)** els ho va dir sense que ningú el forçarà. **d)** En tenien dues que no volien tastar-ho. **e)** Porta-n'hi quan tornes de l'hort. **f)** Si no ho diu, què en farem? **g)** L'any que ve ens en construïran una. **h)** Volia comentar-los-ho.

Banc de proves. Resposta oberta.

Repàs 16-17-18

1. L'ús de l'avanç tecnològic com a eina de millora social. / Augmenta la productivitat i l'eficiència i disminueix costos; el comerç és més accessible, ràpid i ajustable. / Elusió de les normes i la fiscalitat establides; debilitament del mercat laboral; pèrdua del valor social de la persona i els seus drets. / No tots els avanços són positius, per exemple, les armes o les màquines que contaminen el medi ambient. / Hi ha una primera part més descriptiva de l'estat de la qüestió, però a poc a poc guanya terreny l'argumentació. Per tot el que ha anat explicant i descrivint, *s'haurà de, serà el moment de, estic convençuda que, crec que...*
2. L'efecte d'hivernacle és l'efecte pel qual els gasos que envolten la Terra fan que aquesta retenga una part de la calor que li arriba del Sol. En origen és bo, perquè permet

que hi haja la temperatura adequada perquè existisca la vida. / El canvi climàtic està provocat per l'augment de gasos que retenen la calor del Sol a l'atmosfera. / Diòxid de carboni, metà, òxid de nitrogen i vapor d'aigua. / Augment de la temperatura mitjana de la Terra. Fusió dels casquets polars i pujada del nivell del mar. Difusió de certes malalties de tipus tropical. / Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Per a això, cal aïllar bé les cases, usar bombetes de baix consum, adequar la temperatura de la calefacció, no deixar aparells en *stand by*, utilitzar mitjans de transport no contaminants, usar fonts d'energia renovables i reciclar i evitar generar residus. / Resposta oberta. / Hi ha una part explicativa, la exposició del problema i l'enumeració de possibles solucions.